

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

44. ČÍSLO / XX. ROČNÍK

11 Kč • 0,50 €

4. LISTOPADU 2012

Z obsahu:

**Víra činí život
plně lidským**

Katecheze Benedikta XVI.
při generální audienci
17. října 2012
- strana 2 -

**Rozšíření
odpuštěného času**
- strana 4 -

**Memento mori -
Pamatuj na smrt**
- strana 4 -

**Čtrnáct blahoslavených
pražských mučedníků**
- strana 5 -

Novozákonní prorokyně
Rozhovor s P. Rainerem
Berndtem SJ
- strana 7 -

**Početí a zrození
Antikrista (2)**
- strana 10 -

Getsemanské olivovníky
- strana 11 -

**Pohled do hlubin duše
Benedikty
Bianchi Porro (6)**
Divo Barsotti
- strana 12 -

* * *

**Zdirad J. K. Čech:
Čtrnáct pražských
mučedníků, františkánů ▶**

Editorial

Rok víry začal. Je víra v mém životě proměňující silou? Nebo jen jedním z mnoha paralelních prvků mé existence? Tak se Benedikt XVI. táže ve své katechezi z 17. října. Věřit znamená do svého života přijmout Boží zjevení, Boží slovo, Kristovu církev. Ona je „zrozená z Kristova boku, je nositelkou pevné naděje: Ježíše Nazaretského, ukřižovaného a vzkříšeného, Spasitele světa, který sedí po pravici Otce a je soudcem živých i mrtvých.“ Rozjímáme v Roce víry Krédo, Vyznání víry, abychom rozpoznali „hluboké spojení pravd, které v Krédu vyznáváme, s naší každodenní existencí“. „Z Kréda vyrůstá mravní život křesťana, který v něm má svůj základ a své ospravedlnění.“

Rok víry je pro každého z nás šancí k obrácení. Církev toto obrácení nutně potřebuje. A nabízí nám svou pomoc – životní příklady a učení svatých. Jednou z posledních kanonizovaných je Hildegarda z Bingenu, učitelka církve. P. R. Berndt SJ, který se zúčastnil vypracování všech odkladů pro Kongregaci pro svatořečení, přesvědčivě představuje sv. Hiledegardu jako učitelku církve (str. 7–9). Ve světle tohoto rozhovoru jistě lépe pochopíme její vidění o zrození Antikrista.

Pro další vzory žité víry však nemusíme chodit daleko – 13. října bylo blahorečeno čtrnáct pražských mučedníků, františkánů (str. 5). A jistě máme také vlastní vzory svatých mužů a žen, jak je církev uctívá.

V těchto dnech intenzivněji zijeme i s církví očisťující se – s dušemi v očistci, a s tím spojenou myšlenkou na vlastní smrt. Odpustky, které lze získat, vedou ve svém důsledku také k obrácení prosebníka – nemít zalíbení v sebemenším hříchu vyžaduje velké duchovní úsilí věřícího a přimyká zcela srdce člověka k Bohu. Nakonec myšlenka na svou vlastní smrt – jsem opravdu připraven, že to může být třeba teď, v tuto chvíli? Kéž bychom všichni mohli s Benediktou Bianchi Porro říci: „Čekám klidná...“

-dd-

Víra činí život plně lidským

Katecheze Benedikta XVI. při generální audienci 17. října 2012

Drazí bratři a sestry, dnes bych chtěl začít nový cyklus katechezí, který se bude odvíjet během celého Roku víry, jenž právě začal, a který – na toto období – přeruší cyklus věnovaný škole modlitby. Vyhlásil jsem tento rok apoštolským listem *Porta fidei* proto, aby církev obnovila nadšení víry v Ježíše Krista, jediného Spasitele světa, oživila radost z cesty, kterou nám ukázal, a konkrétně dosvědčovala proměňující sílu víry.

Výročí padesáti let od zahájení Druhého vatikánského koncilu je významnou příležitostí vrátit se k Bohu, prohloubit a odvážněji žít vlastní vírou, posílit příslušnost k církvi, „učitelce lidskosti“, která nás hlásáním Slova, slavením svátostí a skutky lásky vede k setkání s Kristem a k poznání Krista, pravého Boha a pravého člověka. Jde o setkání nikoli s ideou nebo životním plánem, nýbrž s živou Osobou, která nás v hloubi přetváří, zjevuje nám naši pravou identitu dětí Božích. Setkání s Kristem obnovuje naše lidské vztahy, které den za dnem orientuje k větší solidaritě a bratrství v logice lásky. Víra v Pána se týká nejenom naší inteligence, oblasti intelektuálního vědění, ale vyjadřuje změnu života, celku nás samotných: citů, srdce, inteligence, vůle, tělesnosti, pocitů a lidských vztahů. Víra mění opravdu všechno v nás a s námi; jasně ukazuje naše budoucí určení, pravdu našeho povolání v rámci dějin, smysl života, radost z toho, že jsme poutníky směřujícími do nebeské vlasti.

Ptejme se však: je víra v našem – v mém – životě opravdu proměňující silou? Anebo je jenom jedním z prvků, které jsou součástí existence, aniž by však byla zcela určující? Katechezemi tohoto Roku víry chceme posílit nebo znovu nalézt radost z víry

a pochopit, že víra není něčím cizím či odtrženým od konkrétního života, nýbrž jeho duší. Víra v Boha, který je láska a který se stal člověku bližním, když se vtělil a daroval sebe samého na kříži, aby nás spasil a znovu nám otevřel brány nebe, pronikavě ukazuje, že jediné v lásce spočívá plnost člověka. Dnes je nezbytné to jasně zdůraznit, když probíhající kulturní změny často vykazují četné formy barbarství, které se vydávají za příznak „civilizačních výtvarků“. Víra tvrdí, že pravé lidství neexistuje jinak než na místech, ve skutečích, v dobách a formách, ve kterých je člověk oduševňován láskou, která přichází od Boha, vyjadřuje se jako dar, projevuje se ve vztazích oplývajících láskou, soucitem, všímavostí a nezištnou službou vůči druhým. Kde je nadvláda, panovačnost, vykořisťování, komercializace druhého kvůli sobeckému zájmu, kde je arogance do sebe uzavřeného „já“, tam je člověk ochuzován, degradován a znetvořován. Křesťanská víra, která se projevuje láskou a je mocná v naději, neomezuje život, nýbrž zlidšťuje, ba dokonce jej činí plně lidským.

Věřit znamená přijmout toto přetvářející poselství do svého života, přijmout Boží zjevení, které nám umožňuje poznat, kým je, jak jedná a jaké má s námi plány. Tajemství Boha jistě zůstává vždycky mimo naše pojmy a náš rozum, naše rity a naše modlitby. Nicméně, zjevením se Bůh sám sděluje, svěřuje a zpřístupňuje. A my jsme uschopňováni naslouchat jeho Slovu a přijímat jeho pravdu. Takový je tedy div víry: Bůh v nás ze své lásky – působením Ducha Svatého – vytváří vhodné předpoklady k rozpoznání jeho Slova. Bůh sám ve své vůli zjevit se, vstoupit do kontaktu s námi a prezentovat se v našich dějinách uschopňu-

je nás k tomu, abychom Mu naslouchali a přijali Jej. Svátý Pavel to s radostí a vděčností vyjadřuje takto: „A proto bez ustání děkujeme Bohu za to, že když jste nás uslyšeli kázat Boží slovo, vzali jste ho ne jako slovo lidské, ale jako slovo Boží – vždyť jím skutečně je.“ (1 Sol 2,13)

Bůh se zjevil slovy a skutky v dlouhých dějinách přátelství s člověkem, které vrcholil Vtělením Božího Syna a v jeho tajemství smrti a zmrtychvstání. Bůh se nejenom zjevil v dějinách jednoho národa, nejenom mluvil skrze proroky, ale vykročil ze svého nebe a vstoupil na lidskou zem jako člověk, abychom Jej mohli potkat a slyšet. A z Jeruzaléma se hlásání evangelia spásy rozšířilo až na konec země. Církev zrozená z Kristova boku stala se nositelkou nové pevné naděje: Ježíše Nazaretského, ukřižovaného a vzkříšeného, Spasitele světa, který sedí po pravici Otce a je soudcem živých i mrtvých. Takové je *kérygma*, ústřední a pronikavé sdělení víry. Již od počátků se však klade problém „pravidla víry“, totiž věrnosti věřících pravdě evangelia, kterého se přidržují, tj. spásanosné pravdě o Bohu a člověku, kterou je třeba uchovávat a předávat. Svátý Pavel píše: „Ona vás vede ke spáse, když se jí držíte přesně tak, jak jsem vám to kázal; jinak jste uvěřili nadarmo.“ (1 Kor 15,2)

Kde však nalezneme toto bytostné vyjádření víry? Kde najdeme pravdy, které nám byly věrně předány a které jsou světlem pro náš každodenní život? Odpověď je prostá. V Krédu, ve Vyznání víry či Symbolu víry se vážeme k původní události osoby a dějin Ježíše Nazaretského. Tak se konkretizuje to, co Apoštol národů říkal korintským křesťanům: „Vyučil jsem vás především v tom, co jsem sám přijal, že Kristus umřel

Dokončení na str. 13

Jeden ze zákoníků byl právě svědkem, jak Ježíš umlčel saduceje, kteří jej chtěli pokoušet svou nevěrou ve zmrtvýchvstání. To zákoníka podnítilo k vlastnímu dotazu. Jeho otázka není tak záladná. Někdy se lidé ptají spíše proto, aby se sami předváděli: Které přikázání je největší? Ať už je úmysl tazatele jakýkoliv, Ježíš odpovídá, a to nejen jemu, ale i tobě, protože tato otázka míří

k samé podstatě jeho radostné zvěsti. Dobře si zapamatuj dvě největší přikázání, která mají společného jmenovatele, a tím je láska. *Na těch dvou přikázáních spočívá celý Zákon i Proroci.*⁽¹⁾ Je v nich tedy obsaženo i celé Desatero. Tvé tělo potřebuje mnoho přírodních zákonů. Tvá duše má jen jeden, a tím je láska. Láska je proto největším přikázáním, protože je jediným smyslem tvé existence a základem všech tvých vztahů. Láska je zákonem tvého bytí.

Milovat *celým srdcem* znamená, že Bůh je tvou jedinou, ústřední radostí, na které spočívá každá jiná radost. Neznáš a ani nepotřebuješ vyhledávat jiná potěšení než ta, která jsou od něho a která opět vedou k němu, Původci a Pramenu všech skutečných radostí. Milovat *z celé mysli* znamená, že Bůh je tím prvním a posledním, ke kterému se upíná tvá mysl. Kdykoliv se tvé myšlenky musí obrátit k něčemu jinému, tvá mysl jej bere vždy s sebou a vrací se, jak je to jen možné, opět ke svému jedinému a bezpečnému Středu. Milovat *ze vsí síly* znamená, že tvoje láska k Bohu je jedinou hybnou silou tvého jednání a snažení. Nic si nezaslouží tvého úsilí, co není s ním, v něm a pro něho. Zdá se ti, že je to příliš mnoho? A ty myslíš, že je to ještě láska, máš-li pro něho jen zbylé drobky času, citu, myšlenek? Svou jedinou Lásku přece nemůžeš postavit do řady, aby si počkala, jestli pro ni něco vybuduje. Tím, že Boha miluješ *celým srdcem*, prožíváš hloubku jeho lásky, která je *silnější než smrt*⁽²⁾. Tím, že jej miluješ *celou myslí*, otevírají se tvému poznání nejsvětější obzory Boží moudrosti. Tím, že jej miluješ *ze vsí síly*, které jsi schopna, roste moci božské milosti účinná síla tvé vůle. Boží láska tě proto žádá celou, aby tě celou zcela proměnila. *Nebudeš již žít ty, ale bude v tobě žít Kristus.*⁽³⁾

I tebe miluje Bůh celým svým srdcem, celou svou myslí, vsí svou silou. O jeho lásku se nemusíš s nikým dělit. Je to jediná láska, která je dokonalá, protože nic nežádá pro sebe. Chce-li, abys ho miloval, pak jen proto,

aby tě mohl nenávratně zahrnovat svou láskou, neboť do srdce, které se neotevírá tím, že samo miluje, nemůže vstoupit dar Božího milování. Boží Láska dává vždy první, a to bezvýhradně. Už když se od věčnosti rozhodla, že tě obdaruje bytím, abys byl jejím vytouženým cílem, věděla také, že bude muset vydat vlastního Syna, aby si tak obnovila možnost obdarit tě milostí své lásky. Je vůbec možno chápat lásku

k takové Lásce jako příkaz? Bůh tě vtahuje do vztahu lásky, který přesahuje všechno pomýšlení.

Mezi tebou a Bohem je nekonečná nerovnost. To, co se zde na zemi alespoň trochu podobá tomuto tajemnému vztahu, je láska mezi matkou a dítětem, které právě porodila. Ten, který je vším, miluje jako první toho, kdo je sám o sobě ničím. Co může dát ten, který nemá nic, tomu, který je všechno? Proto aby ti Bůh přiblížil sám sebe a aby jeho láska naplnila zemi, obrací tvou pozornost k tvým bližním. Máš je mít v lásce podle jeho vzoru: milovat je tak *jako sám sebe*. Co to znamená milovat sám sebe? Jsi-li předmětem tak velké a jedinečné Boží lásky, jak bys mohl nemilovat sám v sobě to, co miluje Bůh? Čím více miluješ sám sebe právě proto, že tě miluje Bůh, tím jasněji si uvědomuješ, že stejně jako tebe miluje i všechny tvé bratry a sestry. Láska k sobě není sebeláskou, jestliže není uzavřena do sebe, ale stává se ti pobídkou a normou, jak máš milovat ty druhé.

Lekáš se, že je mnoho těch, kterým bys nemohl otevřít dokořán náruč, protože si nezaslouží tvou lásku? A čím ty sis zasloužil, že si tě Pán od věčnosti zamiloval? Bůh se tě přece neptá, jsou-li ti milí, či protivní, zda si jich vážíš, nebo jimi pohrdáš, zda se ti jeví krásní, nebo odporní. Miluje je stejně jako tebe, úplně a bezvýhradně jednoho každého z nich. Začni se na ně dívat očima Otce, který každého z nich uhnětl z lásky, a proto v nich vidí především svůj obraz, který je tak velice hoden Božího i tvého milování. Začni jej také hledat ve svých bratřích tak, až v tobě vzroste touha obejmout každého, koho potkáš, a říct mu s radostí: Bratře můj milý, těšme se spolu z největšího daru: Bůh nás miluje, tebe i mne! *Nebudeš daleko od Božího království, když tato slova zůstanou v tvém srdci.*⁽⁴⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Mt 22,40; ⁽²⁾ srov. Pís 8,6; ⁽³⁾ srov. Gal 2,20;

⁽⁴⁾ srov. Dt 6,6

Liturgická čtení

1. čtení – Dt 6,2-6

Mojžíš řekl lidu: „Boj se Hospodina, svého Boha, a zachovávej všechny jeho zákony a příkazy, které já ti prikazuji – ty, tvůj syn a syn tvého syna – po všechny dny svého života, abys byl dlouho živ. Slyš, Izraeli, svědomitě je zachovávej, aby se ti dobře vedlo, abyste se velmi rozmnožili, jak to slíbil Hospodin, Bůh tvých otců, že ti dá zemi oplývající mlékem a medem. Slyš, Izraeli, Hospodin je náš Bůh, Hospodin je jediný. Miluj Hospodina, svého Boha, celým srdcem, celou duší a celou svou silou! Ať tato slova, která ti dnes prikazuji, zůstanou v tvém srdci!“

2. čtení – Žid 7,23-28

Bratři! V době starozákonní se mnozí stávali kněžími, protože umírali, a nemohli tedy jimi být stále; Ježíš však je navěky, a proto jeho kněžství nepřechází na někoho jiného. Proto také je schopen přinést navždy spásu těm, kdo skrze něho přicházejí k Bohu, neboť je stále živ, aby se za ně přimlouval. Ano, právě takového velekněze jsme potřebovali: aby byl svatý, nevinný, neposkvrněný, oddělený od hříšníků, vyvýšený nad nebesa, který nemá zapotřebí, jako jiní velekněží, stále a stále podávat oběti nejprve za hříchy vlastní a teprve potom za hříchy lidu. Ježíš to učinil jednou provždy, když sám sebe přinesl v oběť. Zákon totiž ustanovuje za velekněze lidi, kteří jsou podrobeni slabosti; ale ona přísaha – pozdější než Zákon – ustanovuje Syna, který dosáhl dokonalosti navždy.

Evangelium – Mk 12,28b-34

Jeden z učitelů Zákona přistoupil k Ježíšovi a zeptal se ho: „Které přikázání je první ze všech?“ Ježíš odpověděl: „První je toto: ‚Slyš, Izraeli! Hospodin, náš Bůh, je jediný Pán. Proto miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou myslí a celou svou silou.‘ Druhé je toto: ‚Miluj svého bližního jako sám sebe.‘ Žádné jiné přikázání není větší než tato.“ Učitel Zákona mu na to řekl: „Správně, Mistře, podle pravdy jsi řekl, že on je jediný a není jiného kromě něho a milovat ho celým srdcem, celým rozumem a celou silou a milovat bližního jako sám sebe je víc než všechny oběti a dary.“ Když Ježíš viděl, že učitel Zákona odpověděl rozumně, řekl mu: „Nejsi daleko od Božího království.“ A nikdo se už neodvážil dát mu nějakou otázku.

Rozšíření odpustkového času

Žádost kardinála Duky
Apoštolské penitenciáři
Prot. N. 79/12/I

Nejdůstojnější otče,

Dominik kard. Duka, OP, arcibiskup pražský a předseda České biskupské konference, v synovské úctě a náležitě poslušnosti pokorně se obrací na Tvou Svatost rovněž ve jménu svých spolubratří českých a moravských biskupů, kteří se shromáždili na podzimním zasedání v r. 2011, jakož i jménem všeho kléru a všech věřících, kteří jsou svěřeni do jejich péče. V pokoře tedy prosí, aby se v hranicích jejich národní působnosti zbožná návštěva hřbitovů, spojená s plnomocnými odpustky pro duše v očistci, pro větší dobro věřících, mohla uskutečnit každý rok již od 25. října, přičemž zůstává v platnosti vše, co je uvedeno v Předpisech o povolování odpustků č. 29, § 1, 1.

* * *

Odpověď

Apoštolské penitenciárie
dne 8. října 2012

Apoštolská penitenciárie, z moci, která jí byla Nejvyšším veleknězem zvláště udělena, ochotně laskavě vyhověla předložené prosbě, pro větší dobro věřících, kteří ze závažného důvodu nebudou moci navštívit hřbitov ve dnech uvedených ve výše zmíněných Předpisech o povolování odpustků.

Toto bude platit po dobu sedmi let. Tomuto rozhodnutí ať se nikdo nestaví na odpor.

Z pověření Jeho Eminence

CHRISTOPHORUS NYKIEL
Regent

Ioannes Maria Gervais
Ad. a Stud.

Memento mori – Pamatuj na smrt

Na začátku listopadu můžeme každý rok rozjimat více o smrti. O tom jsme už hovořili v minulém čísle Světla. Je zde však ještě jedna otázka: Co nabízí církev ze svého duchovního pokladu pro zesnulé, duše v očistci, šťastnou hodinu smrti?

Velmi snadno najdeme jednu z odpovědí v *Enchiridionu odpustků*. Tam v ustanovení 29 čteme o *odpustcích pro zesnulé*:

§ 1 Uděluje se *plnomocný odpustek*, jež lze získat pouze pro duše v očistci, věřícímu, který:

1° o jednotlivých dnech od 1. do 8. listopadu zbožně navštíví hřbitov a zbožně se modlí, byť jen vnitřně, za zesnulé;

2° o dni, kdy se slaví Vzpomínka na všechny věrné zesnulé (nebo se souhlasem ordináře o předcházející či následující neděli, nebo také o slavnosti Všech svatých), zbožně navštíví kostel či kapli a pomodlí se *Otcenáš a Věřím*.

§ 2 Uděluje se *částečný odpustek*, jež lze získat pouze pro duše v očistci, věřícímu, který:

1° zbožně navštíví hřbitov a modlí se, byť jen vnitřně, za zesnulé;

2° zbožně recituje *chvály* nebo *nešpory officia za zesnulé* nebo invokaci *Odpocinutí věčné*.

Kompetentní biskupská gremia se postarají o to, aby se ve vydáních *Enchiridionu odpustků* v národních jazycích doplnily na jejich území běžně užívané a věřícími oblíbené modlitby za zemřelé.

Odpocinutí věčné dej zemřelým, Pane, a světlo věčné ať jim svítí. Ať odpocinou v pokoji. Amen.

Podmínky pro získání odpustků

Získání odpustků však není vázáno jen na obvyklé tři podmínky: svatá zpověď, svaté přijímání, modlitba na úmysl Svatého otce. Podle *Enchiridionu odpustků* je „k získání plnomocného odpustku nutné – kromě vyloučení sebemenšího zalíbení v hříchu, a to i v lehkém – vykonat skutek, na nějž je odpustek vázán“. (*EO*, P 20, § 1)

Nejde tedy jen o splnění „formalit“, ale i o vnitřní postoj člověka, o jeho vztah k Bohu – má se odklonit od veškerého zla. To je třeba si uvědomit, aby naše modlitba byla účinná. „Pokud chybí plná vnitřní dispozice nebo není zcela vykonán požadovaný odpustkový úkon nebo nejsou splněny tři podmínky k získání plnomocného odpustku, pak se bude jednat pouze o částečný odpustek...“ (srov. *tamt.*, § 4)

Důležitá poznámka: „Na základě jedné svátostné zpovědi lze nabýt vícero plnomocných odpustků, zatímco na základě jednoho svátého přijímání a jedné modlitby na úmysl nejvyššího velekněze (Svatého otce – pozn. red.) lze nabýt pouze jednoho plnomocného odpustku.“ (*tamt.*, § 2)

Šťastná hodina smrti

K životu člověka tedy neodmyslitelně patří také myšlenka

na smrt. Jak odejdeme z tohoto světa? Jsme teď v tomto okamžiku připraveni opustit s klidným srdcem a čistým svědomím tento pozemský svět a odejít k svému Pánu na věčnost? Jsme smířeni s Bohem, se svými blízkými, se světem, sami se sebou? Nevíme dne ani hodiny, není možné odkládat tyto důležité věci na později...

I v hodině smrti však nemusíme zůstat sami, bez pomoci duchovních prostředků, které církev nabízí. Tak ve zmíněném *Enchiridionu odpustků* se v ustanovení 12 dočteme, že když kněz, který uděluje svátosti věřícímu nacházejícímu se v nebezpečí smrti, udělí mu přitom rovněž apoštolské požehnání, uděluje tím požehnání spojené s plnomocnými odpustky. (srov. *EO*, 12, § 1)

Svatá matka církev jde až tak daleko, že „uděluje věřícímu rovněž plnomocný odpustek pro okamžik smrti za předpokladu, že věřící je odpovídajícím způsobem disponován a že se v průběhu svého života obvykle modlival. V tomto případě církev nahrazuje tři podmínky pro získání plnomocného odpustku. Pro získání tohoto odpustku se doporučuje použít obraz Ukřižovaného nebo kříž.“ (*tamt.*, § 2 a 3)

Na smrt se máme tedy připravovat také modlitbou, která je zároveň užitečnou pomůckou k připomenutí si toho, proč jsem zde na světě a kam směřuji. Modlitba za šťastnou hodinu smrti může být různá, může to být také růženec či korunka k Božímu milosrdenství:

Každou duši, která se tu korunku bude modlit, bráním v hodině smrti jako svou chválu a stejné výsady dosahují umírající, když se jí druhí u nich pomodlí. (Ježíš sv. Faustyně, Deníček, 811)

Daniel Dehner

MODLITBA Z BOŽÍ CESTY

Ó Maria bez poskvrny počatá, útočiště hříšníků, Matko umírajících, neopouštěj nás nyní ani v hodinu smrti naší, nýbrž vypros nám dokonalou lítost nad hříchy a upřímnou zkroušenost. Vypros nám hodné přijímání Nejsvětější svátosti oltářní a posilu pomazání nemocných, abychom se beze strachu mohli objevit před trůnem spravedlivého, ale též milosrdného soudce a Pána našeho Ježíše Krista. Amen.

Na slovíčko

Milí čtenáři, prožíváme „dušičkový“ čas, a to je dobrá příležitost k tomu, abychom se zamysleli nad smyslem života a smrti.

Hodina naší smrti je nejistá. Svátý Augustin k tomu říká: „Proto nechal Bůh hodinku smrti nejistou, aby lidé v nerozvázném spoléhání nežili špatně.“ Ježíš často napomínal: „Bděte!“ nebo: „Mějte bedra přepásaná a hořící lampy a buďte podobni lidem, kteří čekají na svého pána, až se vrátí ze svatby, aby mu hned otevřeli, jakmile přijde a zatluče.“ (Lk 12,35-36)

Je dobré modlit se za šťastnou smrt, aby nás poslední okamžik nezastihl nepřipravené, a použit k tomu prostředky, které se nám nabízejí. Zvláštním patronem umírajících je svátý Josef, u něhož v době umírání byli přítomni Pán Ježíš a Panna Maria. Velkým pomocníkem pro dobrou smrt je také svátý růženec: vždyť v každém Zdrávas se tolikrát modlíme: „Pros za nás hříšné nyní i v hodinu smrti naší.“ Mocnou prosbou za umírající, zvláště za nekající hříšníky, je modlitba korunky k Božímu milosrdenství. Zárukou dobré smrti je také roční modlitba svaté Brigity, kterou jí Pán nadiktoval v Římě v bazilice Sv. Pavla Za hradbami. Využijeme tedy těchto prostředků spásy v tyto dny a zvláště možnosti získat plnomocné odpustky přivlastnitelné pouze duším v očistci (více na str. 4).

Když nakonec my jednu opustíme tento svět, nic si nemůžeme více přát, než aby na nás bylo pamatováno v modlitbách. Pamatujme na duše v očistci a ony budou jednou pamatovat na nás, jak zpíváme v jedné písni z Kancionálu: „...budou na nás vzpomínat, až my budem umírat...“ Pamatujme na ně, protože jako my v sobě nesly Boží obraz. Pamatujme na ně zvláště mši svatou: oběť na oltáři je totiž nesmírná pomoc a daleko překračuje všechny modlitby, pokání a dobré skutky výše uvedené. Mše svatá je tatáž oběť, kterou přinesl Ježíš, a má svou obrovskou smírnou cenu. Božská krev se vylévá „na odpuštění

hříchů“ (Mt 26,28). Mši svatě se absolutně nic nevyrovná.

V životě blahoslaveného Jindřicha Susa (14. stol.) čteme, že již v mládí uzavřel se svým spolubratrem tuto smlouvu: „Kdo z nás přežije toho druhého, uspíší příchod do nebe toho, kdo odešel na věčnost, tím, že za něho bude sloužit každý týden mši svatou.“ Jindřichův druh zemřel v misiích jako první. Blahoslavený si vzpomněl na slib o něco později. Přítel se mu zjevil a vytkl mu to: „Nestačí mi tvoje modlitby a pokání. Potřebuji Ježíšovu krev, protože naše dluhy a naše viny splácíme Ježíšovou krví.“

Vstupujeme do měsíce, kdy je více tmy, zimy a také umírání v přírodě. Právě proto zasvětila církev tento čas rozjímání nad umíráním, smrtí a posledními věcmi člověka. Naše smrt není koncem, ale narozením pro věčné štěstí a radost. Matka Tereza říká: „Smrt je odchod domů, ale lidé se bojí toho, co přijde, a proto nechtějí zemřít. Je to také otázka svědomí: »Mohl jsem to udělat lépe.« Mnozí umírají, jak žili. Smrt není nic než pokračování života, jeho dovršení. Odevzdání lidského těla. Ale srdce a duše žijí věčně. Kdyby se správně vysvětlilo, že smrt není nic jiného než návrat domů k Bohu, neexistoval by strach.“

A tak bych rád tuto úvahu zakončil modlitbou kardinála Newmana, nedávno blahorečeného v Anglii: „Dej mi, Bože, zemřít v ten čas a takovým způsobem, který je Tobě víc ke cti a mé duši víc ke spáse.“

P. Jiří Polášek

Čtrnáct blahoslavených pražských mučedníků

V sobotu 13. října 2012 bylo při mši svaté v pražské katedrále beatifikováno čtrnáct pražských mučedníků, františkánů - Bedřich Bachstein a druhové. Slavnost celebroid prefekt Kongregace pro blahorečení a svatořečení kardinál Angelo Amato SDB. Dopršil se tak proces, který trval přes 400 let.

Jak zdůraznil bratr José Rodriguez Carballo, generální ministr řádu františkánů, beatifikace je významná mj. proto, že je beatifikováno mezinárodní společenství. Další důležitou skutečností je, že je blahorečena celá komunita a je zdůrazněn prvek její věrnosti Eucharistii.

Pro časopis Světlo jsme získali svolení otisknout text z knihy Jiřího Jana Pechara s ilustracemi Zdirada J. K. Čecha, která odhaluje hrdinství víry pražských františkánů. Zde jde o modlitbu křížové cesty. Můžeme ji rozjímat o některém pátku i v souvislosti s Rokem víry, a tedy i s pohledem na sílu a odvalu naší víry.

KŘÍŽOVÁ CESTA NA PAMÁTKU ČTRNÁCTI MUČEDNÍKŮ PRAŽSKÝCH

Pán Ježíš na konci své křížové cesty přinesl na Golgotě jednu provzdu obět za naše hříchy. A protože ji přinesl nejen jako člověk, ale i jako všemohoucí Bůh, trvá tato oběť stále. Je mimo čas. Kdekoli lidé hřeší, nenávidí se a zabijejí, všude tam je Kristus znovu křížován. A kdekoli jeho učedníci trpí s láskou a umírají v odevzdání, všude tam Kristus jakoby znovu umírá a znovu povstává k novému životu. Můžeme říci, že nohama svých učedníků stále prochází křížovou cestu tohoto světa.

Jednoho bouřlivého únorového dne roku 1611 procházel také Prahou, když vpád Pasovských popudil městskou spodinu proti katolíkům. Čtrnáctkrát se přitom zastavil u Panny Marie Sněžné, když tam umíralo čtrnáct jeho oddaných učedníků.

Projděme i my spolu s ním tuto křížovou cestu a snažme se ji pochopit v duchu pokání a lásky.

1. zastavení

*Kněz Jan Martinez je ubit v kostele,
když se snaží zachránit Nejsvětější svátost před zneuctěním*

V: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,

O: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Kněze Jana ubili v kostele, když se snažil zachránit Nejsvětější svátost před zneuctěním. Cenil si Eucharistie více než svého života. Věděl, že „kdo jí tento chléb, i kdyby umřel, bude žít navěky“.

Snažme se i my postavit Eucharistii do středu svého života, učinit z ní srdce naší farnosti, komunity, našich rodin.

Pane Ježíši, dej, ať nikdy není Nejsvětější svátost zneuctívána naší lhostejností.

V: Ukřížovaný Ježíši Kriste,

O: smiluj se nad námi.

KŘÍŽOVÁ CESTA NA PAMÁTKU ČTRNÁCTI MUČEDNÍKŮ PRAŽSKÝCH

2. zastavení

*Kněz Bartoloměj
Dalmasoni umírá ve zpovědnici*

V: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,
O: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Když odcházela otec Bartoloměj zpovídat, jistě tušil, jakému nebezpečí se tím vystavuje. Možná se bál, možná se mu nechtělo – a přece šel. Věděl, že je to jeho povinnost.

My také často víme, že bychom měli něco vykonat – třeba právě jít ke zpovědi. Nedokážeme však překonat svůj ostych, pohodlnost, nechceme na to obětovat svůj drahocenný čas, raději si vymyslíme nějakou výmluvu, nějakou „neodkladnou práci“.

Pane Ježíši, dej, ať nezanedbáváme skryté povinnosti kvůli pracím, jejichž výsledek je lépe vidět.

V: Ukřižovaný Ježíši Kriste,
O: smiluj se nad námi.

3. zastavení

*Bratr Jan Rode
přijímá smrt
před bránou kostela*

V: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,

O: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Řekli bychom, že bratr Jan, zahradník a pomocný kostelník, nedělal žádnou důležitou práci. Ale ten, kdo dokáže i sebemenší věci dělat pro Pána a s radostí, ten nepotřebuje dělat žádné „velké věci“.

Nebyváme někdy uražení, když nás všichni neobdivují, a proto raději neděláme nic?

Pane Ježíši, dej, abychom jako bratr Jan dokázali přijímat život tak, jak nám ho nabízíš, a zase Ti ho ve svůj čas odevzdat.

V: Ukřižovaný Ježíši Kriste,
O: smiluj se nad námi.

4. zastavení

*Staříčkový bratr Kryštof Zeld,
starší kuchař,
umírá v přízemní chodbě*

V: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,

O: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Dobyvatelé kláštera rozbíjeli bránu. Bratr Kryštof rány jejich seker buď neslyšel, nebo jim nevěnoval pozornost: konal své každodenní povinnosti. Ale ani jeho služební práce, ani bílé vlasy a věkem sehnutá postava nezastavily zuřivost davu.

Dokážeme se my vždy ke starým lidem chovat ohleduplně, snažíme se postarat se o ně v jejich nemohoucnosti?

Pane, dej abychom dokázali prokazovat úctu starým osobám i jejich životní moudrosti a nezraňovali je svou netrpělivostí.

V: Ukřižovaný Ježíši Kriste,
O: smiluj se nad námi.

5. zastavení

*Klerik Klement
umírá v refektáři*

V: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,

O: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

To, že se mladý bratr Klement zasvětil Bohu a klidně se věnoval své práci, vytrvale, bez ohledu na nebezpečí, plně odevzdán do Boží milosti, to jistě není samozřejmé. Kolik tiché vnitřní síly nám ukazuje! A jak dobře ho připravili jeho vychovatelé!

Nalezli bychom v sobě také tolik opravdovosti?

A dokážeme k tomu připravit druhé?

Pane Ježíši, dej, ať toužíme po Boží milosti a láskyplné moudrosti, my sami, naše děti i mládež, rodiče i vychovatelé.

V: Ukřižovaný Ježíši Kriste,
O: smiluj se nad námi.

6. zastavení

*Bratr Jeroným z Arese
kleká před sochou Panny Marie
a tam přijímá smrt*

V: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,

O: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Už nebylo pochyb o úmyslech útočnicků. Hluk davu a třesk zbraní se draly po schodech. Bratr Jeroným nekřičel, neutíkal, nebojoval. Poklekl u oltáře Panny Marie Pomocné a v modlitbě poručil svou duši Bohu.

Dokážeme se také zcela a bez výhrad odevzdat do Boží vůle, nebo jsou naše modlitby jen slova?

Dobrá Matko, pod Tvou ochranu se utkáme, přimlouvej se za nás u svého Syna.

V: Ukřižovaný Ježíši Kriste,
O: smiluj se nad námi.

7. zastavení

*Almužník otec Šimon
je zabit
na nemocničním lůžku*

V: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,

O: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Otec Šimon, před třemi dny pobodaný dýkou z rozmaru jakéhosi šlechtice, si jistě připomínal napomenutí svatého Otce Františka nemocným bratřím: ať jsou skromní a trpěliví. Útočníci nedbali na nic a raněného kněze ubodali k smrti.

Dokážeme být v nemoci trpěliví?

Netrápíme zbytečně své ošetřovatele?

A pečujeme o své nemocné opravdu s láskou?

Pane, dej, ať i my si zasloužíme, abys nám jednou mohl říci: „Byl jsem nemocný a navštívil jste mne.“

V: Ukřižovaný Ježíši Kriste,
O: smiluj se nad námi.

8. zastavení

*Smrt otce Bedřicha Bachsteina,
vikáře konventu,
na půdě kostela*

V: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,

O: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Otec Bedřich tiše odvedl zbylé bratry pod střechu kostela. Byl český kazatel, dobře znal náladu ve městě a věděl, že zmanipulovaný dav už nic nezastaví. Útočníci nedbali na jeho smírná slova, zabili ho a otvorem v klenbě shodili dolů.

Jak snadno lidé přestávají myslet a jednat sami za sebe!

Nestává se nám také, že hlukem davu překřikujeme svoje svědomí?

Pane Ježíši, smiluj se nad nevědomostí naší doby.

V: Ukřižovaný Ježíši Kriste,
O: smiluj se nad námi.

9. zastavení

*Smrt mladšího kuchaře,
bratra Emanuela*

V: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,

O: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Dav už nezajímalo nic než zabíjení. Nikdo se nestaral, jestli jsou v klášteře ukryti Pasovští.

Zbraně útočnicků probodaly bratra Emanuela a jejich ruce ho prohodily otvorem v klenbě hluboko dolů na kostelní dlažbu.

Jak snadno ztrácí cenu člověk, život, příroda, krása...

Nestává se nám také, že bychom při svém rozhodování nechávali rozum a pravdu stranou?

Pane Ježíši, vzbud' v nás znovu úctu k důstojnosti života, zachraň nás před sebezničením.

V: Ukřižovaný Ježíši Kriste,
O: smiluj se nad námi.

10. zastavení

*Smrt bratra Jana,
novice, kandidáta teologie*

V: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,

O: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Jak silné asi bylo povolání bratra Jana, když vstoupil do kláštera v tak těžké době! Kostel i dům se sotva pozvedaly z ruin, bratří rozdílných názorů, národností i temperamentů své společenství teprve vytvářeli. Teď je všechny spojila smrt. I mrtvé tělo bratra Jana padalo do hlubiny.

Dokážeme slyšet volání Boží milosti? – Nedáváme přednost klidu a pohodlí? Bezstarostnému čekání, až ostatní vyřeší potíže?

Pane Ježíši, zapal v nás oheň své lásky.

V: Ukřižovaný Ježíši Kriste,
O: smiluj se nad námi.

11. zastavení

*Umírá další novic,
bratr Antonín,
pomocník v kuchyni*

V: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,

O: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Bratr Antonín byl na samém začátku řeholního života.

Teprve se seznamoval s jeho podstatou, s významem slibů chudoby, čistoty a poslušnosti, a už ho Pán uznal za hodna přijmout korunu mučednictví.

Dokážeme plně využívat všechna období svého života?

Nestává se nám, že bychom nechávali dny svého života míjet v planém upínání k budoucnosti?

Pane, dej, ať stále znovu začínáme, ať stále znovu v sobě obnovujeme své křestní předsevzetí.

V: Ukřižovaný Ježíši Kriste,
O: smiluj se nad námi.

12. zastavení

*Smrt bratra Kašpara Daveria,
podjáhna*

V: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,

O: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

V kostele a kapli byli zabiti:

o. Jan Martínez,

Španěl, sakristán

o. Bartoloměj Dalmasoni,

Ital, kazatel

br. Jan Rode,

Ital, laik, zahradník

a pomocný kostelník

V konventu byli zabiti:

br. Kryštof Zeld, Holanďan,

laik, starší kuchař

br. Klemens ze Švábska,

klerik, minorita

br. Jeroným, baron z Arese,

Ital, jáhen

o. Šimon, Francouz, almužník

Poslední tři bratři čekali na svou smrt přes tři hodiny, schouleni v kostelní věžičce. To jediné, co jim zbylo, co tišilo jejich strach a čím se mohli v chladném počasí zahřát, byla modlitba, plná důvěry v Boží lásku.

Pamatujeme vždy na to, že modlitba často zmůže více než horečná činnost, nebo řečeno lépe: že jakákoliv činnost má smysl jen tehdy, je-li zároveň modlitbou?

Pane Ježíši, dej, ať naplnění důvěrou v Boží prozřetelnost hledáme nejprve nebeské království.

V: Ukřižovaný Ježíši Kriste,

O: smiluj se nad námi.

13. zastavení

*Smrt bratra Jakuba,
minority*

V: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,

O: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Když bratr Jakub přemáhal svůj strach, svou přirozenost, a blížila se chvíle, která měla proměnit jeho utrpení ve věčnou radost, vzpomínal možná na našeho Pána a jeho první slova, když za nás na kříži proléval krev: „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.“

Odpouštění nebývá vždy snadné. Ale pamatujeme na to, že neodpustíme-li, ani nám nebude odpuštěno?

Pane Ježíši, dej, ať se i my naučíme jednat tak, jak jsi nám ukázal.

Pod střechou kostela

byli zabiti:

o. Bedřich Bachstein,

vikář kláštera

br. Emanuel, Němec,

laik, mladší kuchař

br. Jan, Němec, klerik, novic

br. Antonín, Němec, laik,

novic, pomocník v kuchyni

Ve věžičce kostela byli zabiti:

br. Kašpar Daverio,

Ital, podjáhna

br. Jakub,

Němec, klerik, minorita

br. Jan Didak,

Němec, laik, krejčí

V: Ukřižovaný Ježíši Kriste,

O: smiluj se nad námi.

14. zastavení

*Smrt bratra Jana Didaka,
krejčího*

V: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,

O: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Dokonáno jest. Žádný z bratří, přítomných v konventu, nežije. Jejich probodaná, posekaná, zbitá a prostřelená těla leží nepohřbena, nahá, poházena kolem kláštera. V jejich hábitech poskakují v šíleném reji po okolních krčmách opilí vrazi.

Teď se jeden před druhým chvástá, za pár dnů se začnou navzájem obviňovat, někteří se budou snad i stydět. Někteří budou souzeni a někteří propadnou katu.

A za čas veřejné soudy skončí, škody se opraví, ukradené věci se nahradí, noví bratři osídlí konvent. Ale až na Věčnosti se ukáže, kdo byl oslaven, komu bylo pro jeho upřímnou lítost odpuštěno a kdo pro svou zatvrzelost skončil ve tmě.

Pane Ježíši, dej, ať činíme pokání a věříme evangelium.

V: Ukřižovaný Ježíši Kriste,
O: smiluj se nad námi.

*Z knihy Jiří Jan Pechar,
Zdirad J. K. Čech:*

*Křížová cesta na památku
čtrnácti mučedníků pražských,
tisk Spektrum Kladno*

Novozákonní prorokyně

Co kvalifikuje
Hildegardu z Bingenu
na učitelku církve?

Rozhovor Reginy Einig
a Stefanie Wiegand
s P. Rainerem
Berndtem SJ

Hildegarda z Bingenu byla 7. října 2012 povýšena na učitelku církve. Historik Rainer Berndt SJ vyučuje na Filosoficko-teologické vysoké škole jezuitů sv. Georga v biskupství Limburg a zúčastnil se na vypracování *Positia*, veškerých podkladů, které se předkládaly ke zkoumání Kongregaci pro svatořečení. V rozhovoru s Reginou Einig a Stefanií Wiegand objasňuje, co charakterizuje Hildegardu jako učitelku církve.

Středověcí autoři na vysokých školách, při katedrálách a v klášterech se v názorech na Písmo svaté rozcházel. Může se zde Hildegarda teologicky podílet? Jsou její spisy samostatným výkladem Bible?

Teologie až do 13. století sestává v podstatě z výkladu Písma, a to Starého zákona. Příkladem pro Hildegardu byl Hugo de Saint-Victor. Byl, řečeno moderní řečí, systematickým teologem, protože učil a psal o svátostech církve. Ale jeho nauka o svátostech a jeho chápání církve spočívaly primárně na vnímání Písma svatého. Svátá Hildegarda nese-psala žádný biblický komentář v klasickém augustínsko-viktorinském smyslu ani ve smyslu Rabana Maura. Hildegardina hlavní díla se skládají ze zjevení. Ona sama píše, že tyto vize přijala a napsala, to znamená uložila do textu. Obrazná vyličení byla později sepsána v rukopisech cizíma

rukama a nepatří původně ke zjevením. Hildegardina zjevení obsahují vždy tři části: na začátku stojí text zjevení, následuje věta teologického klíče, pak Hildegarda komentuje text zjevení slovo od slova.

Potud je možno říci, že se Hildegardino dílo skládá z výkladu Písma. Podle mého mínění se může veskrze teologicky zúčastnit, protože otázky, které pojednává, mají stejnou úroveň jako u svatého Augustina, Rabana Maura a Huga de Saint-Victor. Hildegarda je nejvýznamnější spisovatelkou křesťanstva do Terezie z Avily.

O jaké otázky se jedná?

V podstatě se každý výklad Bible ptá na stvoření. Odkud vznikl svět a člověk? Co je cílem světa a člověka? A samozřejmě otázka: „Kdo je Bůh?“

Může se u Hildegardinych textů vycházet z nějakého celkového teologického konceptu?

Ano. Ta tři díla zjevení, která jsme obdrželi od Hildegardy – *Liber Scivias*, *Liber vitae meritorum* a *Liber divinorum operum* – jsou sice tři samostatná díla, ale navzájem na sebe navazují také biograficky, v životě Hildegardy. V literární struktuře jsou identická. Podle mého názoru pojednává Hildegarda v tomto pořadí všechna témata teologie 12. století. A proto vycházím osobně z toho, že Hildegarda zastává teologický celkový koncept. Ostatní Hildegardiny spisy – *Komentář k Benediktově řeholi*, *Komentář k vyznání víry*, *Komentář k evangeliu*, písně, dopisy, přírodní léčitelství spisy – představují ve vztahu ke spisům zjevení druhou stopu Hildegardiny literární činnosti.

Kam je možno Hildegardu zařadit mezi středověké duchovní autory? Existuje nějaká duchovní spřízněnost?

Hildegarda z Bingenu se řadí do augustiniánské teologické linie. Otázka po vztahu

milosti a svobody stvoření a Trojice, Boha, který se zjevuje, Písma svatého jako předmětu vědy a vůbec po vzdělání jako základu víry: to je obsáhlá duchovní spřízněnost. Bezprostřední spřízněnost je vztah učitele a žáka. Hildegarda je v okruhu středověkých autorů usídlena v prostoru viktorinské školy. Školou Saint-Victor bylo jedno opatství řeholních kanovníků v Paříži, založené v roce 1108. (V této době Hildegarda už měla deset let.) Jednalo se zde o reformní kleriky, kteří se opírali o řeholi sv. Augustina. Zabývali se nikoliv reformou mnišství, nýbrž reformou kleriků. I když se Hildegarda osobně nepoznala s Hugem de Saint-Victor, spočívala blízkost k němu na základě podobně utvářeného vztahu k Písmu svatému.

Zapojila se jako autorka do teologického rozhovoru své doby?

Ne. Jako autorka se Hildegarda nezapojila do teologického rozhovoru své doby. Její dílo sice na jedné straně zapadá do kontextu její doby, na druhé straně neexistují k ní žádné paralely před ní ani po ní. To je také jedna z největších potíží, jak dílo rozumět a přijímat je.

V čem spočívá originalita autorky Hildegardy? Měla něco samostatného, formulovala něco nově? Nebo poněkud ostřeji řečeno: Co učí učitelka církve, a stojí nad duchovní středověkou spisovatelkou z oboru, nad Gertrudou z Helfty?

Gertruda z Helfty může být považována za „žákyni“ Hildegardy z Bingenu. Literární forma Gertrudina díla je zatížena mnoha problémy. Nemáme k tomu v podstatě vůbec žádný přesnější rukopis. Dílo Hildegardy je mnohem obsáhlejší a ve své literární formě v rukopisech jednoznačně přesvědčivé. Gertrudino teologické dílo nedosahuje teologického formátu Hildegardy. Hildegardinu originalitu můžeme ukázat na třech bodech:

1. Má apoštolský základ, a to především pavlovský.

2. Její originalita spočívá v široké znalosti nebo přijetí církevních otců, především Augustina.

3. Ona je prorokyně. Proroci jsou osobami a postavami Starého zákona.

Pojem proroka pochází především ze Starého zákona a byl formulován apoštolem Pavlem a Hildegarda z Bingenu je podle mého mínění úplně novozákonní církevní prorokyní v přísně teologickém smyslu.

Kdy je křesťan církevním prorokem?

Církevní prorok má životní pravidlo. Evangelium je pro každého křesťana prvním životním pravidlem. Pak ale existují ještě částečná životní pravidla, jako je Benediktovo nebo Augustinovo, nebo pravidla žebravých řádů, tedy Františkovo a Dominikovo. Prorokem v církvi je člověk, který považuje především evangelium za měřítko pro všechno, ale který kromě toho dává svému životu sepsanou formu.

Tento církevně popsany způsob života se projevuje v nějakém kanonickém výkladu Písma. Bible skládající se ze Starého a Nového zákona by historicky nemohla vůbec existovat bez církve. Církev rozhoduje, který text je autentické evangelium a který není. A existence proroka v církvi spočívá podle Hildegardy z Bingenu a u následovníků apoštola Pavla v tom,

že někdo v rámci své existence, kterou si zvolil, přijímá ve svém životě úplně Písmo svaté: věčně způsobem života a intelektuálně v teologii nebo v učení. Za to ručí Hildegarda spolu se svou apoštolskou orientací a orientací na církevní Otce a v tom spočívá její originalita.

Hildegarda zanechala velké množství svědeckví a spisů. Které z nich považujete za důležité pro jmenování učitelkou církve?

Všechny spisy přispívají k vytvoření obrazu nové učitelky církve. Žádné nevyklučují. Základ tvoří spisy o zjevení. Všechny ostatní texty doplňují obraz autorky Hildegardy. Léčitelství spisy předpokládají spisy o zjevení. Bez výkladu zjevení, tedy zjevení v písemné formě spolu s jejich vyložením, se nedají spisy o přírodní léčbě ani pochopit, ani zařadit. Jinak by získaly léčitelství spisy nepřijatelnou převahu.

Hildegarda nenavštěvovala žádnou katedrální školu. Do jaké míry bylo klášterní vzdělání ve středověkých německých ženských konventech ovlivněno školou teologií?

O vzdělání ve středověkých ženských kláštorech nevíme nic – každopádně ne ve vztahu k osobě Hildegardy.

Nejdůležitější teologičti autoři 12. století nebyli zpravidla mniši: i když Anselm z Canterbury († 1109) byl benediktin a Bernard z Clairvaux († 1153) byl cisterciák, byl Hugo de Saint-Victor († 1141) klerik a Petrus Lombardus († 1160) – ostatně žák opatství Saint-Victor – byl biskupem pařížským. Od druhé poloviny 12. století existuje mnoho magistrů. S těmito všemi se Hildegarda nedá srovnávat. Hildegarda pochází z mnišské oblasti. Knihovny, které známe z ženských klášterů, jsou slabě až prostředně vybaveny. Z toho se nedá usuzovat, že by ženy byly vyloučeny ze vzdělávacího systému. V každém klášteře

museli členové, muži nebo ženy, zpívat hodinky, museli umět číst a psát. Znali latinu. Museli mít určitě základní vzdělání ve svobodných uměních, a to v gramatice a rétorice. Četli církevní Otce v každodenních lectio divina (duchovní čtení) a měli do jisté míry k dispozici také knihovnu.

Jaká červená nit se z vašeho pohledu táhne celým Hildegardiným dílem?

Dobrozdání, které jsme my – sestra Maura Zátanyi OSB (opatství Sv. Hildegardy, Eibingen) a já – vystavili v minulém roce, se uzavírá větou: „Lidé se musí obrátit ze současného omylu, kdy se považují za střed všeho stvoření, a musí se obrátit k Bohu, který jim a všem lidem ukázal místo ve středu stvoření navěky.“ To je ta červená nit. Hildegarda chce ukázat, že každý jednotlivý člověk je stvořen Bohem a povolán k tomu, aby se sám uskutečňoval před tváří Boží – nikoliv sám pro sebe, nýbrž úplně vztažen k Tvůrci. Člověk dostal od Boha úkol, aby porozuměl, že se nesmí sám stavět do středu světa, ale aby poznal, že Bůh ho postavil do středu stvoření. Celé stvoření se otáčí k Bohu. Stvoření se netočí okolo člověka.

Papež Benedikt XVI. citoval ve své promluvě na kurii Hildegardu (20. 12. 2010) a dodal: „Tvář církve je ve zjevení svaté Hildegardy pokryta prachem a tak jsme ji viděli. Její oděv je potrhan – vinou kněží. Tak, jak to viděla a řekla, jsme to v tomto roce prožili. Musíme přijmout tato pokoření jako volání k pravdě, jako volání k obnově.“

Jakou roli hraje obrácení ve spisech Hildegardy?

Celé stvoření vzniklo podle Hildegardy jenom proto, aby se Bůh mohl stát v Ježíši Kristu člověkem – nikoliv naopak. Bůh ustanovil od věčnosti, že se stane člověkem. To je smysl stvoření: Bylo stvořeno kvůli Synu. V plánu Božím byla

církev ustanovena od věčnosti. Takto viděna je čistá, bez hříchu a poskvrnění.

Lidé – a jenom oni – působí zaprášenou tvář církve. Základ a zdroj, původ církve je prostý hříchu. Proto církev trvá až do konce časů. Protože je církev v Hildegardině zjevení pokryta prachem, mají lidé za úkol vyčistit církev od tohoto prachu na základě svého obrácení. Středem církve je Ježíš Kristus. Obrácení spočívá podle Hildegardy z Bingenu v tom, že se člověk stáhne do jejího středu. Každý křesťan má v síle evangelia poslání, aby se stále znova obracel a ptal se: Chci dnes stát ve středu, neboli začlením se do Božího plánu spásy?

Co nás učí svěťice o rozlišování duchů?

Discretio, rozlišování duchů, je klíčové slovo v řeholi svatého Benedikta. Hildegarda z Bingenu učí a žije v jeho řeholním rámci. To znamená, že obrácení a obnova světské podoby církve jsou možné a opravdu se uskuteční, jestliže se lidé vydají na cestu rozlišování duchů. *Discretio* není podle Hildegardy postoj, který se omezuje na klášterní svět, nýbrž nástroj pro každého křesťana. Pravidla, podle nichž se má *discretio* provádět, bere z výkladu Písma svatého a z přijetí svých zjevení.

V čem vidíte aktuálnost Hildegardy pro křesťany naší doby?

Nauka Hildegardina mří jednoduše k tomu, aby křesťany přivedla k osobnímu obrácení. Kdo chce být opravdu křesťanem, nepomine tento zřetel ve vztahu ke čtení Hildegardina díla. Církev toto obrácení nutně potřebuje. A já chápu kanonizaci Hildegardy a její jmenování *Doctor Ecclesiae* právě na počátku Roku víry v tom smyslu, že nám všeobecná církev nabízí pomoc, abychom se odvážně vydali na tuto cestu.

Die Tagespost 119/2012
Překlad Miroslav Polepil

KAUZA HILDEGARDA ČASOVÉ ÚDAJE

Rok 1227 – 2. polovina

Žádost abatýše a konventu kláštera Rupertsberg papeži Řehoři IX. s prosbou o svatořečení Hildegardy z Bingenu.

27. ledna 1228

Listina *Mirabilis Deus* papeže Řehoře IX., v níž se nařizuje prozkoumání života a zázraků Hildegardy.

Rok 2010

Papež Benedikt XVI. uspořádal 1. a 8. září v rámci dvou generálních audiencí dvě katecheze o Hildegardě z Bingenu. Označoval ji při nich stále jako „svatou Hildegardu“ a jako „velkou prorokyni“, která právě dnes je velmi aktuální a měla odvahu a schopnost být bdělá ke znamením doby.

25. prosince 2010

Abatýše a konvent opatství Sv. Hildegardy děkují papeži za jeho katecheze a prosí ho ještě jednou oficiálně o kanonizaci Hildegardy a o její povýšení na učitelku církve.

Leden 2011

Papež Benedikt XVI. pověřuje vatikánskou Kongregaci pro blahoslavení a svatořečení opětovým přijetím *Causa Hildegardis*.

Duben 2011

Dopis papeže Benedikta XVI., aby se pokud možno rychle dovedlo do konce jednání o svatořečení Hildegardy z Bingenu započaté v roce 1228 a její povýšení na učitelku církve. Současně uděluje papež dispens od obvyklého nutného stanoviska Kongregace pro víru, a to se zřetelem na stáří, stálost a spolehlivost vážnosti Hildegardy, a také od zázraku, který je pro kanonizaci potřebný.

Od dubna 2011

Rozpracování *Positio super canonizatione ac ecclesiae doctoratu* pro kauzu Hildegardy z příkazu vatikánské Kongregace pro svatořečení.

Spolupracovníci: Sr. Matthia Eiden OSB, Eibingen; Sr. Philippa Rath OSB, Eibingen; Sr. Maura Zátanyi OSB, Eibingen; paní Monika Klaes-Hachmoeller, Duisburg; Rainer Berndt SJ, Frankfurt - St. Georgen; Michael Embach, Trevír.

Leden 2012

Předloha pro tisk *Positio super canonizatione ac ecclesiae doctoratu* ve Vatikánu.

20. března 2012

Porada členů vatikánské Kongregace pro blahorečení a svatořečení nad *Positio* a vyslovení souhlasu s *Causa Hildegardis*.

10. května 2012

Papež Benedikt XVI. podepisuje dekret o kanonizaci Hildegardy z Bingenu a přijímá ji tímto do seznamu světců všeobecné církve.

27. května 2012

Ve svém proslovu před modlitbou Anděl Páně na Svatodušní neděli oznamuje papež Benedikt XVI., že svatá Hildegarda bude 7. října 2012 prohlášena za učitelku církve v univerzální církvi.

7. října 2012

Slavnostní prohlášení svaté Hildegardy za učitelku církve u příležitosti zahájení *Světového biskupského synodu k nové evangelizaci* a zahájení *Roku víry* v Římě.

Die Tagespost 119/2012
Překlad Miroslav Polepil

Početí a zrození Antikrista (2)

Privrženci Antikrista ve Starém a Novém zákoně

Tento dříve zmíněný člověk je nazýván také člověkem nepravostí, protože provádí všechno zlé, nade všechno se vyvyšuje (srov. 2 Sol 2,3), a je nazýván syn zhouby, protože nad ním vládne smrt a záhuba a zvráceným způsobem bude svádět a táhnout za sebou velké množství národů. Nechá se uctívat jako bůh, jak o tom mluví Jan, když ho popisuje ve Zjevení v obraze divoké šelmy: *Budou se jí klanět všichni obyvatelé na zemi, jejichž jméno není zapsáno od stvoření světa v knize života zabitého Beránka.* (Zj 13,8) Smysl tohoto výroku se vztahuje k dalšímu textu takto: Se skloněným tělem i duchem budou se klanět té šelmě zla ti, kteří připoutali příbytek svého srdce k pozemským statkům. Jejich jména nejsou poznamenána na věčnosti znamením svatosti těch, v jejichž ústech není klamu. Proto upadne do záhuby každý, kdo bude obdivovat spisy tohoto zvráceného člověka a uctívat ho, protože ponese ve svém srdci spisy Satana, kterého Bůh zavrhl, když chtěl ze sebe dělat Boha. Proto se také nazývá Smrt, protože prchá před Životem, ve kterém není žádná smrtelnost, nýbrž který všechno oživuje. A nikdo z těch, kteří náleží k tomuto synu zhouby, protože konají jeho skutky, nebude zapsán v Beránkově knize života (Ž 69,29; Zj 13,8). Protože tento Beránek je Slovo Boží, skrze něhož všechno bylo stvořeno. Ďábel má však ve Starém i Novém zákoně ustavičně protivníce, ve Starém zákoně je to Baal, v Novém saducejové, kteří pro své učení jsou v rozkolu. Neboť oni urážejí Boží zákon, který je kořenem spravedlnosti, ve kterém se skrývali patriarchové a proroci, poprvé při hanebnosti Baala. Ale měl také spojence v Novém zákoně, kteří urazili spravedlnost a se saduceji po-

pírali zmrtvýchstání. Protože výhonek z uvedeného kořene je evangelium a plody tohoto výhonku jsou svědectvím Krista, neboť on rozdrtil svou silou Baala a saduceje.

Přesto však z nich vzešli bludní učitelé, kteří odporují podmínkám prvotního vzniku života. A jejich blud je horší než ten původní (Mt 27,64), protože zcela popírají Boha v jeho řádu stvoření a stvoření živých duší. Ti všichni jsou onou neblahou šelmou, klanějí se zvrhlému člověku, popírají víru ve všemohoucího Boha a tvrdí, že jim to vůbec nevádí, když nedbají Božích přikázání.

Falešné divy Antikrista při napodobování Krista

Tak stoupá jejich nevíra až k uvedené zlaté hlavě leoparda, který se objevuje na náhrdelníku. Tím je označen Antikrist, který si říká Bůh a Zlatá hlava. Jeho ďábelskými kousky a znepokojováním životů vznikají strašná znamení a hrozné bouře. Bůh dopouští, že se tak děje, aby celé lidstvo poznalo pád Antikrista.

Protože také on bude předstírat vykoupení svého lidu. Zemře vraždou a znovu vstane z mrtvých. Napíše na čelo svých pří-

vrženců znamení, a tím na sebe strhne všechno zlo. Tak starý had oklamal lidstvo a rozničil v něm smyslné vášně, a tak ho později držel ve své smyčce. Tímto znamením na čele ovlivní lidi magickým trikem proti křtu a označení za křesťany, takže už nebudou chtít se od něho odchýlit a všichni se pojmenují po něm, jako jsou křesťané pojmenování podle Krista.

Tento nápis nosil Lucifer dlouho v sobě, aniž by to komukoliv z lidí odhalil, kromě jediného, který jej ponese plně již v matčině lůně. Proto mu také svěřil, že může skrze něho naplnit všechnu svou vůli. Ale tento člověk nebude mít svou duši a to, čím žije, od ďábla, nýbrž od Boha, protože i tento slidič starého svůdce, který nenávidí všechno dobré, přijal své bytí od Boha. Neboť jedině Bůh je život a každý dech a všechno, co žije, se hýbá skrze Něho, neboť On je původ bez počátku. A tak jako Lucifer v nebi bojoval proti Bohu, tak tento zavržený člověk se bude pokoušet bojovat na zemi proti lidstvu Božího Syna. A bude to dělat skrze nápis, skrze který bude popírat především Pána a Stvořitele. Bude spoléhat na to, že opatří svým protivřen-

cům významnější dary, než jaké dal Kristus, Boží Syn, těm, kteří v něho věří.

Tento nápis nebude nejdříve ke spatření v žádné řeči, protože Lucifer jej nejdříve vynalezl v sobě. Dosáhne lsti toho, že svede lidi, aby neuznávali svého Stvořitele. Tou lstí bude nevěřící tak svádět, že nebudou chtít uctívat nic jiného, než to, co se jim samým bude ve shodě s jeho názory líbit. Syn zhouby totiž řekne: „Tak jako nařezané dřevo je uskladněno, a dokud je malíř nesestaví a nepomaluje, aby mu všichni věnovali pozornost, tak také člověk, který se narodí, nemá žádnou čest, dokud není poctěn tímto nápisem, protože v něm je větší spása a větší síla než ve stvoření člověka.“ Ale Bůh všechno pokušení i jeho původce zničí. Ale ten nápis, který dal Duch Svatý, nepomine. Když začne Antikrist kolem sebe shromažďovat lidi ze všech pokolení označené jeho znamením, budou svatí a spravedliví otřeseni velikou bázni.

Oznámení probuzení Henocha a Eliáše k boji s Antikristem

„Ale Já, ten, který Jsem, se rozpomenu, jak jsem stvořil prvního člověka a jak jsem předvídal všechno to, čím Lucifer skrze člověka bude proti Mně bojovat, a jak jsem nasadil své síly ctnosti do boje proti němu. Udělal jsem to v Henochovi a v Eliášovi, které jsem vyvolil z těch lidí, kteří mi nejvíce leželi na srdci. Na konci časů oznámím lidem, že tito dva mají složit svědectví důvěry. Protože já je pověřuji ve svém tajemství a zjevují jim skutky lidí. Proto budou o tom vědět, jako kdyby to živě viděli, a budou moudřejší než spisy a řeči mudrců. Tím totiž, že budou zbaveni lidského těla, bude od nich odňat všechen strach a třesení, takže budou snášet všechno, co je obklopuje. Přechovávám je bez porušení jejich těla na skrytém místě. A až vyplivne syn záhuby své

FRANCIE ROZHODNUTA PŘEDFINOVAT MANŽELSTVÍ

Francouzský ministr vnitra Manuel Valls během své víkendové návštěvy Říma hovořil se sekretářem pro vztahy se státy, arcibiskupem Mambertim. Při následné tiskové konferenci francouzský ministr potvrdil, že jeho vláda je rozhodnuta umožnit manželství osobám stejného pohlaví. Jak ministr Valls vysvětlil Mons. Mambertimu, legalizace homosexuálních sňatků byla jedním z volebních slibů prezidenta Françoise Hollanda. Návrh zákona bude předložen již začátkem listopadu, oznámil francouzský ministr vnitra, a dodal, že referendum v této věci nepovažuje za smysluplné. Církev může „logicky a legitimně“ zastávat své stanovisko, stejně jako „ostatní složky občanské společnosti“, připustil ministr Valls. O ústavnosti chystaného kroku však nemá cenu diskutovat, sdělil francouzský politik. Vláda je však připravena k debatě o konkrétních důsledcích a provádění zákona, uzavřel socialista Valls.

Jana Gruberová, Česká sekce Vatikánského rozhlasu

zvrácené učení, budou stejnou silou, s jakou kdysi byli vyňati ze středu lidí, a jako nárazem větru přineseni zpět. A dokud budou přebývat mezi lidmi, budou každých čtyřicet dní posilněni, tak jako můj Syn požádal o pokrm po čtyřiceti dnech (Mt 4,2).

Tito silní a moudří muži představují hlavu kozorožce v náhrdelníku Spravedlnosti. Neboť tak jako kozorožec je statečný a stoupá do výše, tak budou v mé síle silní a mají být rychle povzneseni do výše mých zázraků. Budou mít z mého divu tak velkou moc, že budou působit na obloze a na prvcích ostatního stvoření větší zázraky než syn zhouby. Tak budou jeho podvodná znamení jejich pravými znameními zesměšněna. „Proto k nim budou pro obrovskou sílu jejich zázraků ze všech národů spěchat lidé, kteří uvěří jejich slovům. Budou s horoucí vírou spěchat jako na hostinu vstříc mučednictví, které jim připraví syn záhuby, takže i jejich katani budou znechuceni počítáním tak velkého počtu mrtvých. Neboť množství jejich krve poteče jako potokem. Ale nakonec, když nebude syn záhuby schopen tyto vpravdě svaté muže přesvědčit ani lichočením, ani hrozbami, ani zastínit jejich divy, rozkáže, aby byli zničeni strašným mučednictvím a jejich památka ze země zcela zahlazena, aby se mu žádný člověk na zemi nemohl stavět na odpor. Pak bude, jak bylo řečeno, doveden zlatý počet mučedníků, kteří byli usmrceni v prvotní církvi kvůli pravé víře, těmito mučedníky z doby bludu ke své plnosti a naplnění. Tuto dobu označuje vlk z knihy *Scivias*. Protože tak jako vlk ve své dravosti pozře všechno, co může, tak budou v té době pozřeni věřící, kteří věří v Boha. Pak promluví opět Syn Boží ke svému Otcí, jak bylo předpovězeno.

(Dokončení příště)

EWIG 11+12/1999

Překlad -lš-

Getsemanské olivovníky Mají stejnou DNA a jsou odolné proti škůdcům

Jeruzalém. Olivové stromy z Getsemanské zahrady mají stejný genetický kód a po staleti vykazují překvapivou odolnost vůči virům a bakteriím – to jsou výsledky výzkumu iniciovaného Kustodii Svaté země. Osmici prastarých olivovníků v místech spojených s Ježíšovým utrpením je zhruba 900 let, je však docela dobře možné, že – jak chce dávná tradice – jejich kořeny sahají daleko hlouběji do dějin tohoto místa. Překvapivá zjištění byla představena na tiskové konferenci v Marconiho sálu Vatikánského rozhlasu. Hovoří koordinátor výzkumu, prof. Antonio Cimato:

„Všech osm stromů je stejných, geneticky podobných. Z výzkumu vyplývá, že byly zasazeny člověkem, nevyrostly

spontánně. Datace jejich kmenů – provedená na třech exemplářích – ukazuje do 12. století. Nicméně nelze vyloučit, že kořeny mohou být starší. Přímo zázračné však je to, že nebyly napadeny žádnými škůdci, nemají žádný virus nebo nebezpečné bakterie, které mohou působit deformace nebo uhytní rostlin. Ani v půdě nejsou žádní paraziti a jiné znečištění!“ říká koordinátor výzkumu prastarých olivovníků v Getsemanské za-

hradě. Jak dodává kustod Svaté země, o. Pierbattista Pizzaballa, projekt na ochranu těchto vzácných stromů se odvíjí především od jejich symbolického významu. Vedle památky na Ježíšovo utrpení totiž připomínají také život křesťanů na těchto místech.

Ano, je to evidentní, hmatatelný symbolismus. Tyto olivovníky byl mnohokrát polámaný, poničený nejrůznějšími způsoby. Jsou symbolem života křesťanů, kteří byli opakovaně pronásledováni, symbolem našeho života ve Svaté zemi, ale také symbolem odvahy, síly a chuti k životu – podotýká františkánský kustod Svaté země, o. Pierbattista Pizzaballa.

Česká sekce

Vatikánského rozhlasu

Poutní centrum Biskupství královéhradeckého zve křesťany i hledající na

POUTNÍ I SPOLEČENSKÝ PROGRAM PRAHA, SOBOTA 17. LISTOPADU 2012,

ve státní svátek Dne boje za svobodu a demokracii

Program: 10.00 hod. – zahájení před Arcibiskupským palácem na Hradčanském náměstí (od 9.30 do 10.00 hod. proběhne registrace – předání vstupenek pro jednotlivé akce).

10.15 hod. – společná návštěva katedrály sv. Víta, Václava a Vojtěcha • modlitba k národním patronům za církev a vlast u hlavního oltáře katedrály a následně v kapli sv. Václava • cesta z Hradčanského náměstí přes Malostranské náměstí na Karlův most k soše sv. Jana Nepomuckého a odtud na Staroměstské náměstí • společná modlitba Anděl Páně u Mariánského sloupu.

Chrámy Panny Marie Vítězné, Malá Strana:
14.00 HOD. – SPOLEČNÁ MODLITBA K PRAŽSKÉMU JEZULÁTKU S DĚTMI, S RODINAMI ZA DAR POKOJE A SMÍRU V NÁRODĚ.

15.00 hod. – uvítání J. Em. kardinála Dominika Duky OP, arcibiskupa pražského • koncelebrovaná **MŠE SVATÁ** (hlavní celebrant a ka-

zatel: metropolita český, arcibiskup pražský, kardinál Dominik Duka OP)

Katedrála sv. Víta, Václava a Vojtěcha:

18.00 hod. – ekumenická modlitba za oběti totalitních režimů (kardinál Dominik Duka OP). Modlitba bude spojena se slavnostním koncertem, při němž zazní **Requiem W. A. Mozarta** v podání Pražského katedrálního sboru a orchestru pod vedením Josefa Kšici.

Organizační pokyny: Registraci – žádosti o vstupenky do katedrály i na večerní slavnostní koncert je možné rezervovat – objednat prostřednictvím el. pošty na poutnik@bihk.cz a osobně vyzvednout při registraci před arcibiskupským palácem na Hradčanském náměstí v sobotu 17. 11. 2012 v čase od 9.30 do 10.00 hod. V omezené míře (podle kapacity) na místě při registraci bez předchozího objednání. Všechny vstupenky jsou zdarma, za dobrovolný příspěvek.

Pohled do hlubin duše Benedikty Bianchi Porro (6)

Divo Barsotti nám nabízí příležitost nahlédnout na základě zasvěceného studia deníků a listů Benedikty do duchovního vývoje této pozoruhodné osobnosti. Ze sebevědomé a ctížádostivé talentované dívky se stává charismatická oběť, která postupně zbavena svých smyslů v naprosté odevzdanosti doslova celou svou lidskou bytost vrací s láskou svému Pánu.

Ve mně žije Kristus

V předvečer své smrti píše jednomu příteli: *Viš, Roberte, vůbec nemám ráda komplimenty. Dokonce je ani nechci. „Protože již nežiji já, ale žije ve mně Kristus.“* (17. ledna 1964) Benedikta nemůže přijímat komplimenty: zdálo by se jí, že o něco okrádá Boha. V přítomnosti smrti podává nejvyšší svědectví: její život se uzavírá touto pevnou a slavnostní větou. Poněkud tvrdá ryzost slov, jimiž odpovídá příteli, odhaluje nám jeden příznačný rys její duchovní fyziognomie. Dvě cesty do Lurd nejen prohloubily její úctu k Panně Marii, ale obdržela od ní pokoru a dokonalou odevzdanost, čistotu, přímo kult nevinnosti v pravdě, které jsou pro ni charakterističtější než všechny jiné ctnosti. Nic jí nebylo více cizí, přímo se přičítají jejímu duchu, jako nedostatek prostoty a ryzosti, i nejmenší stín, který by se jevil jako rétorika nebo faleš. Všechno v ní bylo průzračné jako světlo. Svědectví o tom jsou shodná a působivá. „V průběhu doby (poslední dvě léta), kdy jsem ji navštěvoval, její život se stával pro ni stále obtížnějším, množily se bolesti, pozoroval jsem u ní stále větší a více vědomé přijímání, dávala se bezvýhradně vést od Boha, aniž by si stěžovala a cokoli odmítala. Upřímná a silná, jasná a prostá (když se jí někdo zeptal), říkala Benedikta, že trpí, mluvíla o svých pokušeních s pokorou dítěte, říkala jasně a i zaobalene, že potřebuje pomoc, prosí-

la, abychom se za ni modlili, vyprávěla o svých zmatcích, žádala o vyjasnění svých pochybností. Nakonec ji ovládla až zneklidňující prostota, která v sobě neměla nic pozemského, připomínala prostotu dítěte.“ Jiný napsal: „Nevzpomínám si, že by Benedikta někdy řekla polopravdu.“ A ještě: „Obětovala by za pravdu všechno.“ Dědeček potvrdil: „Milovala pravdu, nade všechno pravdu.“

Benedikta utíkala již od dětství před každou lží, ale takto ji mohla formovat jediné mimořádná milost. Před ní se každý cítil odhalen; stačila její přítomnost, aby dala svým přátelům živý pocit jejich chudoby: její ryzost odkrývala stíny. „Cítím hluboce, kdykoliv se objevím před ní, nutnost naprosté, absolutní upřímnosti, zbavené póz a přetvářky. A náhle si připadám tak chudá, tak vyprahlá, tak zbavená víry a naplněná lží, že nemohu nabídnout Benediktě nic jiného než mlčení.“ Každý se cítil souzen za to, co v něm nebylo zcela zdravé, čisté; ale vidění vlastní chudoby nepředstavovalo

nikdy odsouzení: nebylo možno od ní odejít, aniž by člověk pocítil touhu být dobrý. Bylo možno pocítil, se strachem, velikost její „svatosti“, ale tato velikost neodladovala. Byla to duše naplněná vděčností a pokojem. Vyzářovala z ní velká sladkost. Ze setkání, z pobytu v její blízkosti se rodila vůle být lepší a každá duše se stávala klidnější.

Našla Pána

V jejích dopisech se často opakují výrazy, které vyjadřují dynamiku duchovního života. Benedikta je na cestě, cítí, že postupuje po cestě obtížné, osa-

Benedikta Bianchi Porro

mocena, v noci. Zakouší tu zmatek a strach, tu únavu, ale obvykle se cítí, že je vedena, že ji drží Ježíš za ruku. Zážitek Krista je podstatně spojen s jejími kroky ve tmě a stává se stále silnějším, až se stal úplným obsahem jejího vnitřního života v míře, že se mu zcela odevzdala a dala se od něho nést.

UBÝVÁ VĚŘÍCÍCH FRANCOUZŮ

Ve Francii ubývá pokřtěných, ale ještě rychleji ubývá praktikujících věřících. Svědčí o tom srovnání statistik z roku 1961 a 2012. Ještě v roce 1969 nebyl pokles pozorován. Od té doby se však mnoho změnilo. V roce 1961 uvádělo 81 % dotázaných, že dají své děti pokřtít. Tento ukazatel poklesl na 58 %. Z jedné třetiny věřících, kteří chodili každý týden do kostela, zbylo jen 6 %. Na 46 % uvádí, že ještě na nedělní mši nikdy nebyli. 67 % praktikujících katolíků se domnívá, že církev se nemá starat o morální, nýbrž jen o sociální otázky.

Kath-net

V nitru jsem ještě slyšela slova Otce. Živně jsem spěchala, abych získala posilu. Byl to On. Znovu jsem Ho pocítila, znovu jsem Ho našla, Franci, jaká úleva! Cítím, že s Ním mohu kráčet daleko, na kraj světa, když bude chtít. Nechci přestávky, netoužím po zastávkách. Našla jsem Pána, uslyšela jsem jeho hlas, rozhovor se stal přesladkým, tak libezným. (léto 1963)

Nepohyblivá na svém lůžku, hluchá a slepá, prožívá stále mimořádnější a novou cestu, cestu, na jejíž opuštěnosti se zcela odevzdává Kristu. Všechna lidská dobrodružství jsou ničím ve srovnání s tímto dobrodružstvím. Kráčí, běží, pak stoupá, vznáší se stále lehčí vstříc Pánu, který ji volá. Vítězství nad strachem ze zítřka, který se blíží – a zdálo se, že to bude pád do nicoty – je rozhodující. Úplná odevzdanost víry nabytá rázu nikoliv cesty naslepo, ve tmě, ale nejsladšího letu, jako bez tíže, nesena Duchem. Na místo úzkosti a únavy proniká krok za krokem pokoj, ba i radost. Benedikta spočine v samotě, v mlčení, které jsou plně tajemné, ale reálné přítomnosti.

Radostný pokoj očekávání

A tak v posledních měsících k dynamismu těchto duchovních zážitků přistupuje pokoj, sice rozechvělý, ale klidný, ano, radostné očekávání. *Ve své strašné temnotě, ve svém děšivém mlčení očekávám jeho světlo a sladkost jeho slova, protože On přijde, aby si mě odvedl do svého domu.* (1. října 1963) *Čekám klidná... dny plynou v čekání na Něho, kterého miluji ve vzduchu, ve slunci, které nevidím, ale cítím je v jeho teple, když vstoupí skrze okno, aby mi ohřálo ruce, v dešti, který sestupuje z nebe, aby obmyl zemi.*

Nejdříve to byl strach, že se propadne do prázdna, nyní je to otevření, rozšíření duše, aby přijala největší dar, slíbený Láskou. Píše: *I když se nacházíme v nejmčlenlivějších pouštích,*

Bůh nás nikdy nenechává samotné. (15. května 1963)

Cítí se plná Ducha Svatého, cítí se milovaná Bohem; cítí, že prožívá úžasný zážitek lásky. Na konci života nebude mít strach vyznat, že miluje: její láska se stala širší, hlubší než moře. Ten večer svého krátkého života bude moci potvrdit svou lásku, vyjádří to nenapodobitelnými akcenty úžasu a radosti: **Jak miluji Pána! Jeho, který mě opravdu ustavičně střežil a přicházel, aby mi pomáhal, kdykoliv jsem Ho zavolala.** (7. ledna 1964) A za dva dny znovu opakuje: **Jak miluji Pána, Francino zlatá! Jeho, který mě vždy opravdu chránil. Pokaždé, když jsem Ho volala, mi přiběhl na pomoc. Ať je požehnáno jeho jméno, aleluja! Jak je krásné mít v nebi Otce, který nám pomáhá, který nás miluje více než my sami, a zná také počet vlasů, které máme na hlavě.** (9. ledna 1964)

Jak může mít strach ze smrti? Její cesta, nyní to ví, vedla k životu, nikoliv ke smrti. A nyní zná radost. Nepoznala radost, když se na ni život usmíval, poznává ji nyní, když umírá. A objevuje, co prožívá: strašnou nemoc, má nezadržitelnou chuť „smát se“ a zpívat. To ona dodává síly, ona podpírá ty, kteří ji navštěvují. Ti druzí se možná ostýchají zeptat se jí na něco, ale ona je předejde: cítí tajemně jejich potřebu, dodává jim odvahy, otevírá jejich duši důvěře.

V míře, v jaké jí bylo všechno odňato, Benedikta poznává radost. Zřeknutí jí stále více zpřítomňuje čistou a velikou lásku. Lásku, kterou chtěl Rainer Maria Rilke, bez předmětu, protože univerzální; v této lásce se jí zdá stále více, že má podíl na lásce samotného Boha, která neodpovídá hodnotě věcí, ale tvoří ji. A všichni ji od ní přijímají, zatímco se zdá, že už nemá, co by darovala.

(Dokončení příště)

Překlad -lš-

VÍRA ČINÍ ŽIVOT PLNĚ LIDSKÝM - dokončení ze str. 2

ve shodě s Písmem za naše hříchy; že byl pohřben a že vstal z mrtvých třetího dne ve shodě s Písmem.“ (1 Kor 15,3-4)

Také dnes potřebujeme, abychom Krédo více poznávali, chápali a modlili se je. Zejména je třeba, aby Krédo bylo takřikajíc „rozpoznáno“. Poznání by mohlo označovat jenom intelektuální úkon, zatímco rozpoznání má označovat nezbytnost objevovat hluboké spojení pravd, které v Krédu vyznáváme, s naší každodenní existencí, protože tyto pravdy jsou – a vždycky byly – skutečným a konkrétním světlem osvěcujícím naše životní kroky, vodou zavlažující vyprahlé úseky naší cesty, životem přemáhajícím pouště soudobého života. Z Kréda vyrůstá mravní život křesťana, který v něm má svůj základ a své ospravedlnění.

Není náhodou, že blahoslavený Jan Pavel II. si přál, aby *Katechismus katolické církve* jako bezpečná norma nauky víry a jistý zdroj obnovené katecheze byl postaven na Krédu. Šlo o potvrzení a uchování tohoto ústředního jádra pravd víry převedením do jazyka srozumitelnějšího lidem naší doby, nám. Je povinností církve předávat víru, šířit evangelium, aby křesťanské pravdy byly světlem uprostřed nových kulturních proměn a křesťané byli schopni podávat důvody svojí naděje (srov. 1 Petr 3,14). Dnes žijeme ve společnosti, která je hluboce změněna i vzhledem k minulosti teprve nedávné, a mění se neustále. Procesy sekularizace a šířící se nihilistická mentalita, ve které je všechno relativní, silně poznamenaly obecné smýšlení. Život je proto nezdárka prožíván lehkomyslně, bez jasných ideálů a pevných nadějí, v rámci tekutých, provizorních sociálních i rodinných svazků. Zejména nové generace nejsou vychovávány k hledání pravdy a hlubokého smyslu života, který by překonával nahodilost, ke stabilitě citů, k důvě-

ře. Naopak, relativismus nás vede k pozbyvání opěrných bodů. Podezřívání a rozmary způsobují rozpad lidských vztahů a život je prožíván v krátkodobých pokusech, za něž se nepřijímá odpovědnost. Zdá-li se, že individualismus a relativismus dobývá mysl mnoha současníků, pak nelze říci, že věřící zůstanou zcela imunní proti těmto nebezpečím, s nimiž se při předávání víry střetáváme. Průzkum provedený na všech kontinentech u příležitosti zasedání biskupské synody o nové evangelizaci na některá nebezpečí poukázal. Jsou jimi: pasivně a privátně žitá víra, odmítání výchovy k víře a rozpor mezi životem a vírou.

Křesťan dnes často nezná ani ústřední jádro vlastní katolické víry, Kréda. Je přenecháván prostor náboženskému synkretismu a relativismu, aniž by byly objasněny pravdy víry a jedinečnost spásy v křesťanství. Nejsme dnes příliš vzdáleni riziku vytvářet si náboženství na způsob „udělej si sám“. Musíme se proto vrátit k Bohu, Bohu Je-

žiše Krista, musíme znovu objevit poselství evangelia a nechat je co nejlouběji vstoupit do svého svědomí a každodenního života.

V katechezích tohoto *Roku víry* bych rád nabízel pomoc na této cestě k opětovnému osvojení a prohloubení ústředních pravd víry o Bohu, o člověku, o církvi a celé sociální i kosmické realitě rozjímáním a uvažováním o tvrzeních Kréda. Rád bych, aby bylo zřejmé, že tyto obsahy či pravdy víry (*fides quae*) se bezprostředně poji k našemu životu, vyžadují životní konverzi, která uvede v život nový způsob víry v Boha (*fides qua*). Poznání Boha, setkání s Ním, hlubší poznání rysů jeho tváře hýbe naším životem, protože Bůh vstupuje do hluboké dynamiky lidského bytí.

Kež nám cesta, kterou se tento rok budeme ubírat, umožní všem vyrůst ve víře a lásce ke Kristu, abychom se naučili žít ve svých každodenních volbách a skutcích dobrý a krásný život evangelia.

Přeložil Milan Glaser
(Česká sekce
Vatikánského rozhlasu)

KOSTEL NA PRODEJ

Ve francouzském městě Bourget Vierzon uveřejnila katolická církev inzerát, že prodá kostel za 170 000 €. Horkým zájemcem jsou muslimové, kteří jej chtějí proměnit na mešitu. Kostel o rozměrech 26 x 11,3 m byl vybudován ve čtvrti Puits-Berteau v roce 1955, kdy se zde projevovala živá víra aktivních katolíků. Pozdější pokles porodnosti i víry však změnil čtvrt' na muslimské sídliště. Farnost nemá prostředky na udržování málo využívaného kostela. Proti plánované „proměně“ budovy se zvedly protesty.

NEJVĚTŠÍ BESTSELLER

Podle americké agentury PowerShares se za posledních 50 let prodalo 3,9 miliard exemplářů Bible. Je to tedy s velkým odstupem nejčtenější kniha. „Maova bible“ dosáhla 820 milionů a Harry Potter 400 milionů exemplářů.

NEOMEZENÝ PŘÍSTUP K POTRATŮM V USA

Velkou roli při volbě amerického prezidenta sehrává letos postoj kandidátů k otázce potratů. Před čtyřmi roky se Obama vyjadřoval k této otázce zdrženlivě. Volilo ho 54 % katolických voličů. Letos se Obama zasazuje o zcela neomezený přístup k potratům. Takový postoj však zastává jen 12 % Američanů, zatímco 88 % požaduje přinejmenším omezení potratů.

Kath-net

Pondělí 5. 11. 2012: 6:05 Octava dies (692. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 6:35 Zambie: Oratoř, naděje pro mladé 6:50 Terra Santa News (40. díl): 31. 10. 2012 7:10 Poselství svatých: Svatý Petr 7:20 Vlci v Lužici 7:50 Přejeme si... 8:05 Post Scriptum s Mons. Josefem Hrdličkou 8:25 Outdoor Films (9. díl) 10:00 NOEkreace (155. díl) 10:10 Léta letí k andělům (50. díl): František Koutný 10:30 S Bohem podél Rio Maraňon 10:50 Kořeny 11:30 Cizinci mezi námi: Sahraa Karimi 11:40 Sedmihlášky 11:45 Bible pro nejmenší: Samson 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Tábor 2007: Benefiční koncert pro Haiti 13:30 Octava dies (692. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 14:05 Ďáblova bible 14:25 Příroda a Natura 2000 (15. díl): Horské a podhorské oblasti 14:50 Noční univerzita: P. Vojtěch Kodet – Jen pět chlebů 16:30 Godzone magazín [P] 17:00 NOEparáda (189. díl) [L] 17:40 GOODwillBOY VIII. (2. díl) 18:15 Ars Vaticana (22. díl) 18:25 Sedmihlášky 18:30 Bible pro nejmenší: Ruth a Naomi [P] 18:35 Hlubinami vesmíru s dr. Tomášem Gráfem, aktuality 2012 19:25 Přejeme si... 19:40 Mikroregion Východní Slovácko: Mikroregion se představuje 20:00 Klapka s... (49. díl) [P] 21:00 Na koberečku [P] 21:10 Rodina odvedle [P] 21:45 Václav Vokolek – Kořeny antisemitismu a Židé v Čechách 22:50 Byl člověk poslaný Bohem, jeho jméno bylo Jan 23:00 Octava dies (692. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 23:35 Noemova pošta: listopad 1:05 Poslech Radia Proglas [P].

Úterý 6. 11. 2012: 6:05 Světelský oltář 6:15 Má vlast: Koncert z kostela sv. Václava v Ostravě 7:25 Zambie: Řemesla Dona Boska 7:40 Pro vita mundi (7. díl): Doc. Dr. Rudolf Smahel, Th.D. 8:20 Budu pomáhat: Raná péče Eda 8:30 Lidé, kteří milují život 8:55 Za tajemstvím šumavských lesů 9:45 Odkaz předků (3. díl): Ročov 10:05 Octava dies (692. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 10:35 Václav Vokolek – Kořeny antisemitismu a Židé v Čechách 11:40 Sedmihlášky 11:45 Bible pro nejmenší: Ruth a Naomi 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Platinové písničky (28. díl): Dechovka 12:40 Ars Vaticana (22. díl) 12:50 Oklamaný učeník 13:00 Svědek naděje (1. díl): Svatý Kopeček 13:40 Poselství svatých: Svatý Petr 13:50 O Václavovicích 14:30 Noemova pošta: listopad 16:05 Přejeme si... 16:20 Obec Plavnice [P] 16:30 Plápolý ohňa 16:50 Smysl utrpení 17:05 Léta letí k andělům (50. díl): František Koutný 17:25 Bazilika Navštívení Panny Marie ve Frýdku 18:00 Noeland (59. díl) 18:30 Bible pro nejmenší: Samuel [P] 18:35 Sedmihlášky 18:40 Dávní hrdinové: Připravit, pozor, pal! 19:10 NOEkreace (155. díl) 19:20 Budu pomáhat: Raná péče Eda 19:27 Lípa 19:30 Cizinci mezi námi: Sahraa Karimi 19:40 Zpravodajské Noeviny (436. díl): 6. 11. 2012 [P] 20:00 Restituční polemika [P] 21:05 Krasová pokladnice Emine Bojir Chasar Nižnij 21:25 Zpravodajské Noeviny (436. díl): 6. 11. 2012 21:40 Přejeme si... 22:00 Terra Santa News (40. díl): 31. 10. 2012 22:20 Jak potkávat svět: převor P. Siostrzonek, R. Putzlacher a M. Pikus 23:40 Post Scriptum s Mons. Josefem Hrdličkou 0:05 Večer chval 1:15 Poslech Radia Proglas [P].

Středa 7. 11. 2012: 6:05 Zpravodajské Noeviny (436. díl): 6. 11. 2012 6:20 Noční univerzita: P. Vojtěch Kodet – Jen pět chlebů 7:30 Rodina odvedle 8:00 NOEkreace (155. díl) 8:10 Tajemství mokrého ticha 8:45 Ars Vaticana (22. díl) 8:55 Jak potkávat svět: převor P. Siostrzonek, R. Putzlacher a M. Pikus 10:15 Střední cesta [P] 10:30 Generální audience Benedikta XVI. [L] 11:35 CHKO České středohoří: Milešovka – Velemín a okolí 12:00 Polední modlitba [L]

12:05 Mše svatá z kaple Telepace [L] 12:55 Hlubinami vesmíru s dr. Tomášem Gráfem, aktuality 2012 13:45 S Bohem podél Rio Maraňon 14:05 Odkaz předků (3. díl): Ročov 14:20 Historie českých hospiců aneb První hospic v Čechách 14:40 Klapka s... (49. díl) 15:40 Zpravodajské Noeviny (436. díl): 6. 11. 2012 16:00 Káva 16:10 Stavitelé měst 16:20 NOEparáda (189. díl) 17:00 V posteli POD NEBESY IV. (2. díl) 18:00 Octava dies (692. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 18:30 Bible pro nejmenší: David a Goliáš [P] 18:35 Sedmihlášky 18:40 Godzone magazín 19:10 Na koberečku 19:20 Terra Santa News (41. díl): 7. 11. 2012 [P] 19:40 Přejeme si... [P] 20:00 Léta letí k andělům (53. díl): Jiří Kotalík 20:20 Mgr. Jan Špilar – Vlasy v Bibli [P] 21:15 Hudební magazín Mezi pražci 21:55 Příroda a Natura 2000 (15. díl): Horské a podhorské oblasti 22:25 NOEkreace (155. díl) 22:35 Generální audience papeže Benedikta XVI. 23:05 Vychovávejme se srdcem Dona Boska 23:35 Mikroregion Východní Slovácko: Mikroregion se představuje 23:50 Má vlast: Koncert z kostela sv. Václava v Ostravě 1:00 Poslech Radia Proglas [P].

Čtvrtek 8. 11. 2012: 6:05 Ďáblova bible 6:25 Godzone magazín 6:55 Léta letí k andělům (53. díl): Jiří Kotalík 7:15 Platinové písničky (28. díl): Dechovka 7:45 Cizinci mezi námi: Sahraa Karimi 7:52 Bol som mimo: Od teraz po tvojom – Denis Blaho 8:52 Mikroregion Hornolidečsko 9:15 Hudební magazín Mezi pražci 10:00 Noemova pošta: listopad 11:30 Přejeme si... 11:45 Bible pro nejmenší: David a Goliáš 11:50 Sedmihlášky 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Terra Santa News (41. díl): 7. 11. 2012 12:25 Má vlast: Koncert z kostela sv. Václava v Ostravě 13:40 S Bohem podél Rio Maraňon 14:00 Klapka s... (49. díl) 15:05 Noeland (59. díl) 15:35 Krasová pokladnice Emine Bojir Chasar Nižnij 16:00 Zpravodajské Noeviny (436. díl): 6. 11. 2012 16:15 Svědek naděje (2. díl): Svatý Kopeček [P] 16:50 Poselství svatých: Svatý Petr 17:00 Odkaz předků (3. díl): Ročov 17:30 Přejeme si... 17:45 Ars Vaticana (23. díl) [P] 18:00 Dávní hrdinové: Připravit, pozor, pal! 18:25 Sedmihlášky 18:30 Bible pro nejmenší: David v nebezpečí [P] 18:40 Pro vita mundi (7. díl): Doc. Dr. Rudolf Smahel, Th.D. 19:20 NOEkreace (155. díl) 19:30 Budu pomáhat: vedlesebe.cz [P] 19:40 Zpravodajské Noeviny (437. díl): 8. 11. 2012 [P] 20:00 U NÁS aneb od cimbalu o lidové kultuře (64. díl) [L] 21:25 Putování po evropských kláštřích: Klášter trapistek v Gjerrild, Dánsko 21:55 Zpravodajské Noeviny (437. díl): 8. 11. 2012 22:15 Post Scriptum s P. Rechtenbergem [P] 22:35 Octava dies (692. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 23:05 NOEparáda (189. díl) 23:50 Zpravodajské Noeviny (437. díl): 8. 11. 2012 0:05 V posteli POD NEBESY IV. (2. díl) 1:00 Poslech Radia Proglas [P].

Pátek 9. 11. 2012: 6:05 Zpravodajské Noeviny (437. díl): 8. 11. 2012 6:20 NOEkreace (155. díl) 6:30 NOEparáda (189. díl) 7:10 V posteli POD NEBESY IV. (2. díl) 8:05 Mexico pohledem dobrovolníka 8:40 Příroda a Natura 2000 (15. díl): Horské a podhorské oblasti 9:05 Mgr. Jan Špilar – Vlasy v Bibli 10:05 Na koberečku 10:15 Berú nás 10:40 Klapka s... (49. díl) 11:40 Sedmihlášky 11:45 Bible pro nejmenší: David v nebezpečí 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Přejeme si... 12:20 Kořeny 13:00 Ars Vaticana (23. díl) 13:10 Léta letí k andělům (53. díl): Jiří Kotalík 13:35 Tábor 2007: Benefiční koncert pro Haiti 14:55 Rodina odvedle 15:25 Godzone magazín 16:00 Zpravodajské Noeviny (437. díl): 8. 11. 2012 16:15 Restituční polemika 17:20 Tajemství mokrého ticha 18:00 Střední cesta 18:15 Sme

ich rodina 18:25 Sedmihlášky 18:30 Bible pro nejmenší: Eliáš [P] 18:40 Putování po evropských kláštřích: Klášter trapistek v Gjerrild, Dánsko 19:10 Krajané z Gerníku 19:45 Mikroregion Východní Slovácko: Bánov 20:00 Kulatý stůl: Ohrožené kostely [L] 21:40 Na koberečku 21:50 Obec Plavnice 22:05 Pražská Loreta 22:30 Přejeme si... 22:45 Pro vita mundi (7. díl): Doc. Dr. Rudolf Smahel, Th.D. 23:25 Svědek naděje (2. díl): Svatý Kopeček 0:05 Terra Santa News (41. díl): 07.11.2012 0:25 Poselství svatých: Svatý Petr 0:35 O Radosti 1:00 Poslech Radia Proglas [P].

Sobota 10. 11. 2012: 6:05 Mikroregion Východní Slovácko: Bánov 6:15 Post Scriptum s P. Rechtenbergem 6:35 Svědek naděje (2. díl): Svatý Kopeček 7:10 S Bohem podél Rio Maraňon 7:30 Léta letí k andělům (53. díl): Jiří Kotalík 7:50 Odkaz předků (3. díl): Ročov 8:05 Klub Valdocco 8:15 Noeland (59. díl) 8:45 Sedmihlášky 8:50 Dávní hrdinové: Připravit, pozor, pal! 9:20 NOEparáda (189. díl) 10:00 V posteli POD NEBESY IV. (2. díl) 10:55 Ohlédnutí za Celostátním setkáním mládeže Žďár 2012 (8. díl): Modlitba růžence, 2. část [P] 11:45 Stavitelé měst 12:00 Polední modlitba Sv. otce Benedikta XVI [P] 12:10 Zpravodajské Noeviny (437. díl): 8. 11. 2012 12:25 Pražská Loreta 12:50 Přejeme si... 13:05 Obec Plavnice 13:20 U NÁS aneb od cimbalu o lidové kultuře (64. díl) 14:40 NOEkreace (155. díl) 14:50 Platinové písničky (28. díl): Dechovka 15:20 Hlubinami vesmíru s dr. Tomášem Gráfem, aktuality 2012 16:10 Terra Santa News (41. díl): 7. 11. 2012 16:30 Pro vita mundi (8. díl): sr. Marie Fidelis Šilerová [P] 17:15 Hudební magazín Mezi pražci 18:00 Příroda a Natura 2000 (16. díl): Děhylovský potok – Štěpán, ptačí oblast Poodří 18:30 Bible pro nejmenší: Eliáš 18:35 Sedmihlášky 18:40 Restituční polemika 19:40 Polabský lužní les 20:00 Cesta k andělům (67. díl) [P] 20:50 Historie českých hospiců aneb První hospic v Čechách 21:10 Poselství svatých: Ignác z Loyoly 21:20 Hudební magazín Mezi pražci 22:05 Ukrajinská zastavení [P] 22:25 Smysl utrpení 22:40 Budu pomáhat: vedlesebe.cz 22:50 Noční univerzita: P. Vojtěch Kodet – Jen pět chlebů 0:00 Tábor 2007: Benefiční koncert pro Haiti 1:20 Poslech Radia Proglas [P].

Neděle 11. 11. 2012: 6:15 Střední cesta 6:30 Dar z Medugorje 6:50 Ars Vaticana (23. díl) 7:00 U NÁS aneb od cimbalu o lidové kultuře (64. díl) 8:20 Rodina odvedle 8:50 Obec Plavnice 9:00 Oko bez světla se nepotěší 10:30 Mše svatá z Dubu nad Moravou: V. evropská myslivecká pouť [P] 11:45 Na koberečku 12:00 Polední modlitba Sv. otce Benedikta XVI. [L] 12:20 Zpravodajský souhrn týdne [P] 13:10 Platinové písničky (31. díl): Dechovka 13:45 Cesta k andělům (67. díl) 14:35 Budu pomáhat: vedlesebe.cz 14:45 Mgr. Jan Špilar – Vlasy v Bibli 15:40 Živá historie – Hrad Strečno 15:50 Průmyslové muzeum Mladějov na Moravě a Mladějovská průmyslová dráha 16:20 NOEkreace (156. díl) [P] 16:30 Dávní hrdinové: Plavat, nebo zemřít [P] 16:55 Sedmihlášky [P] 17:00 Noeland (59. díl) 17:30 V posteli POD NEBESY IV. (2. díl) 18:25 Ohlédnutí za Celostátním setkáním mládeže Žďár 2012 (8. díl): Modlitba růžence, 2. část 19:15 Léta letí k andělům (53. díl): Jiří Kotalík 19:35 Přejeme si... [P] 20:00 Felix Mendelssohn–Bartholdy: Oratorium op. 70 Eliáš [P] 21:45 Octava dies (693. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu [P] 22:20 Restituční polemika 23:20 Sme ich rodina 23:30 Ars Vaticana (23. díl) 23:40 Polední modlitba Sv. otce Benedikta XVI. 23:50 Svatý pater Pio z Pietrelcinny – dobré dielo dobrého člověka 0:05 Zpravodajský souhrn týdne 0:55 Smysl utrpení 1:10 Poslech Radia Proglas [P].

Církevní školy v Praze v Ječné ulici Vás srdečně zvou na **DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ:**

8. 11. 2012, 27. 11. 2012 a 16. 1. 2013, vždy od 17 hodin.

- Církevní střední zdravotnická škola Jana Pavla II.
- Střední odborná škola sociální svaté Zdislavy
- Vyšší odborná škola zdravotnická SRMR
- Ječná 33, 120 00 Praha 2 • www.skolajecna.cz

Od padesátých let bylo v naší zemi usmrceno více než 3 miliony dětí tzv. „umělým přerušением těhotenství“.

V dušičkovém týdnu (1. – 10. listopadu) vzpomínáme na všechny naše drahé zemřelé. Při této příležitosti chceme vzpomenout i na děti, kterým bylo bráněno se narodit, a zároveň chceme vyjádřit nesouhlas a chceme se otevřeně přihlásit k alternativě lepší cesty pro zárodek nového života.

Zveme vás proto k pochodu ODVAHA K ŽIVOTU v Olomouci 6. listopadu 2012

Od 16.00 hod. z Biskupského náměstí (vchod do knihovny Zbrojnice), Mariánská, náměstí Republiky, Denisova, Ostružnická, Horní náměstí.

Kontakt: Daniel Zouhar, e-mail: Kkfzouhar@yahoo.com

Při příležitosti **30. výročí úmrtí služebníka Božího P. Antonína Šuránka** (29. 5. 1902 – 3. 11. 1982, spirituál kněžského semináře v Olomouci) zveme kněze, jáhny i Boží lid ke **VZPOMÍNKOVÉ BOHOSLUŽBĚ OBĚTOVANÉ ZA SVATOST KNĚŽÍ A NOVÁ POVOLÁNÍ – v úterý 6. listopadu 2012 od 16.00 hod. ve farním kostele v Ostrožské Lhotě.** V 16.00 hod. se kněží modlí u oltáře korunku Božího milosrdenství, následuje mše svatá (hlavní celebrant otec arcibiskup Jan Graubner), adorace za kněze s modlitbou litaní ke Kristu Knězi a Oběti, průvod k hrobu P. Antonína Šuránka na místní hřbitov.

Prodáváme PUZZLE BETLÉMA, 260-920 dílků. Cena s poštovním je 150, 280 a 400 Kč. Římskokatolická farnost Třebíč-město, Martinské nám. 87/20, 674 01 Třebíč • trebicmartin@volny.cz • tel. 568 840 522 nebo 728 133 220. Více na www.volny.cz/trebicmartin.

SVATÁ HORA – LISTOPAD 2012

- 9. 11.** Posvěcení lateránské baziliky, svátek • současně Výroční den založení Kongregace Nejsvětějšího Vykupitele.
- 10. 11.** zpívané latinské chorální nešpory v 16.30 hod., formulář mariánský.
- 22. 11.** slavnostní svatocecišské nešpory v 18.00 hod. – Svatohorský chrámový sbor.
- 25. 11.** Ježíše Krista Krále, slavnost. Mše svatá v 7.30, 9.00, 11.00 a 15.30 hod. Eucharistická adorace od 12.00 do 15.30 hod.

EXERCICIE

- 11.–17. 11.** exercicie pro kněze II. (Mons. A. Opatrný)
- 18.–24. 11.** exercicie pro kněze III. (P. P. Pola, OCD)
- 29. 11.–2. 12.** adventní setkání I. (P. M. Němeček)

BREVIÁŘ PRO LAIKY

3. – 10. LISTOPADU 2012

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 4. 11.		PO 5. 11.		ÚT 6. 11.		ST 7. 11.		ČT 8. 11.		PÁ 9. 11.		SO 10. 11.			
Antifona	1028	1148	1044	1164	1060	1181	1075	1197	1091	1214	1637	1854	1734	1953		
Žalm	783	881	783	881	786	884	783	881	783	881	783	881	783	881		
Ranní chvály:																
Hymnus	1029	1148	1045	1164	1061	1181	1076	1197	1091	1214	1638	1854	1734	1953		
Antifony	1030	1149	1046	1165	1062	1182	1076	1198	1092	1215	1639	1855	1123	1248		
Žalmy	1030	1150	1046	1166	1062	1183	1076	1198	1093	1215	813	914	1124	1249		
Krátké čtení a zpěv	1033	1152	1049	1169	1065	1186	1079	1201	1095	1218	1639	1855	1735	1954		
Antifona k Zach. kantiku	724	817	1049	1169	1065	1186	1080	1202	1095	1218	1639	1856	1586	1791		
Prosby	1033	1153	1049	1169	1065	1186	1080	1202	1095	1219	1640	1856	1724	1943		
Závěrečná modlitba	724	817	1050	1170	1065	1187	1080	1202	1096	1219	1640	1857	1586	1791		
Modlitba během dne:																
Hymnus	1034	1157	1050	1171	1066	1187	1081	1203	1096	1220	792	890	1127	1253		
Antifony	1035	1155	1051	1171	1066	1188	1081	1203	1097	1220	1113	1237	1128	1253		
Žalmy	1035	1155	1051	1171	1067	1188	1081	1204	1097	1220	1113	1238	1128	1254		
Krátké čtení	1037	1157	1054	1174	1069	1190	1084	1206	1100	1223	1641	1857	1130	1256		
Závěrečná modlitba	724	817	1054	1174	1069	1191	1084	1206	1100	1224	1640	1857	1131	1256		
Nešpory:																
	SO 3. 11.															
Hymnus	1024	1143	1039	1158	1055	1176	1071	1192	1085	1208	1101	1225	1642	1859	1132	1258
Antifony	1025	1144	1040	1159	1056	1177	1071	1193	1086	1209	1102	1226	1643	1859	1133	1259
Žalmy	1025	1144	1040	1159	1057	1177	1072	1193	1087	1209	1102	1226	1643	1860	1133	1259
Kr. čtení a zpěv	1027	1146	1043	1162	1059	1179	1074	1195	1089	1212	1105	1229	1646	1863	1135	1261
Ant. ke kant. P. M.	723	816	724	817	1059	1180	1074	1196	1090	1212	1105	1229	1647	1863	725	818
Prosby	1028	1147	1043	1163	1059	1180	1074	1196	1090	1212	1105	1229	1647	1863	1135	1261
Záv. modlitba	724	817	724	817	1060	1181	1075	1196	1090	1213	1106	1230	1640	1857	725	818
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398	1238	1374

Liturgická čtení

Neděle 4. 11. – 31. neděle

v mezidobí

- 1. čt.: Dt 6,2-6
- Ž 18(17),2-3a.3bc-4.47+51ab
- Odp.: 2 (*Miluji tě, Hospodine, má sílo!*)
- 2. čt.: Žid 7,23-28
- Ev.: Mk 12,28b-34
- Slovo na den: **Víc než všechny oběti a dary.**

Pondělí 5. 11. – ferie

- 1. čt.: Flp 2,1-4
- Ž 131(130),1.2.3
- Odp.: *Opatruj, Pane, mou duši ve svém pokoji!*
- Ev.: Lk 14,12-14
- Slovo na den: **Nezvi své přátele.**

Úterý 6. 11. – ferie

- 1. čt.: Flp 2,5-11
- Ž 22(21),26b-27.28-30a.31-32
- Odp.: 26a (*Budu chválit Hospodina ve velkém shromáždění.*)
- Ev.: Lk 14,15-24
- Slovo na den: **Pojďte, už je připraveno!**

Středa 7. 11. – ferie

- 1. čt.: Flp 2,12-18
- Ž 27(26),1.4.13-14
- Odp.: 1a (*Hospodin je mé světlo a má spása.*)
- Ev.: Lk 14,25-33
- Slovo na den: **Kdo se nezřekne všeho, nemůže.**

Čtvrtek 8. 11. – ferie

- 1. čt.: Flp 3,3-8a
- Ž 105(104),2-3.4-5.6-7
- Odp.: 3b (*Ze srdce ať se radují, kdo hledají Hospodina. Nebo: Aleluja.*)
- Ev.: Lk 15,1-10
- Slovo na den: **Pečlivě.**

Pátek 9. 11. – svátek Posvěcení lateránské baziliky

- 1. čt.: Ez 47,1-2.8-9.12
- nebo 1 Kor 3,9c-11.16-17
- Ž 46(45),2-3.5-6.8-9
- Odp.: 5 (*Proudy bystřin jsou k radosti Božímú městu, přesvatému stánku Nejvyššího.*)
- Ev.: Jan 2,13-22
- Slovo na den: **Horlivost pro tvůj dům mě stravuje.**

Sobota 10. 11. – památka sv. Lva Velikého

- 1. čt.: Flp 4,10-19
- Ž 112(111),1-2.5-6.8a+9
- Odp.: 1a (*Blaze muži, který se bojí Hospodina. Nebo: Aleluja.*)
- Ev.: Lk 16,9-15
- Slovo na den: **Přátele z nespravedlivého mamonu.**

Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je otevřena také v sobotu v době od 8 do 12 hodin.

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

HLEDĚT STÁLE JEDNÍM SMĚREM • VZPOMÍNKY NA ŽIVOT A DÍLO MONS. P. KARLA PILÍKA

Zpracoval Petr Ettler

Kniha obsahuje především vzpomínky na někdejšího rektora pražského kněžského semináře a rektora Pontificio Collegio Nepomuceno v Římě, čestného preláta Jeho Svatositi (1918–2007). Následují různé texty, projevy a homilie Mons. Pilíka. Významná je kapitola PhDr. Jana Synka o věznění a perzekuci Pilíkovy osoby. V závěru knihy jsou zařazeny tiskové zprávy a novinové články a shrnutí životních dat a osobnosti Mons. Pilíka.

Malik Jan – Nové město • Váz., 123x201 mm,
272 stran + 8 stran obrazové přílohy, 250 Kč

nosti, kde jsou hodnoty v pohybu a kde se všechno mění; jak být sám sebou ve světě, kde jsou lidé posedlí konzumem a peněží. Obrací se nejdříve na mladé lidi a pak na starší i nejstarší. Ukazuje možnosti, jak odhalovat krásu světa, pocítovat radost z bytí a ze štěstí žít s ostatními.

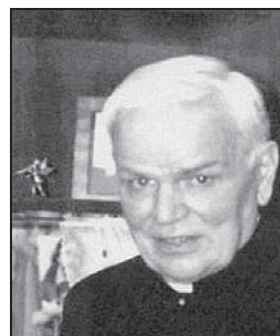
Portál, s. r. o. • Brož., 120x162 mm, 88 stran, 159 Kč

TEXTY NA CD

JEŽÍŠOVA POSELSTVÍ P. OTTAVIOVI MICHELINIMU Z italštiny přeložil PhDr. Lubomír Štula

Ve Světle č. 30/2011 až 29/2012 jsme otiskli překlad části Ježíšových poselství italskému knězi, Mons. Ottaviovi Michelinimu (1906–1979), členovi Mariánského kněžského hnutí. Tato poselství hovoří o těžké duchovní a mravní situaci současného světa a o problémech, které vznikly v důsledku hluboké krize víry. Na četné žádosti z řad čtenářů o knižní vydání jsme připravili na CD aspoň ty texty, které byly přeloženy pro časopis Světlo. Texty jsme uspořádali dle data a vypustili opakující se poselství. Na CD jsou vypáleny dva soubory – ve formátu PDF a Word (114 stran A4). O knižním vydání všech poselství zatím nevažujeme.

Matice cyrilometodějská s. r. o.
1x CD, 180 Kč

AŤ SE TI ŽIVOT POVEDE! • RADY PRO KAŽDÝ VĚK – OD MLADÝCH PO DINOSAURY

Guy Gilbert • Z francouzštiny přeložila Kateřina Bodnárová

Autor v krátkých kapitolách nabízí opěrné body všem, kdo chtějí dát smysl své existenci, ať jsou jakéhokoli věku, v jakékoli rodinné situaci nebo kterékoli profese. Rozvíjí reflexe protkané krátkými příběhy ze života, odpovídá na otázky, jak si poradit ve společ-

Objednávky knih – tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803 • Matice cyrilometodějská s. r. o.,

Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
982707-0262/2011

P. P.

TZ D + 1

771 11 Olomouc 1

Dolní nám. 24

Matice cyrilometodějská s. r. o.